NºNº71-72 (3408 - 3409)

17—19 мая 2011 г. Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах

УП «Народная Воля». Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыічакаем!

Приговор Андрею Санникову пять лет лишения свободы

Судья Партизанского районного суда Минска Наталья ЧЕТВЕРТКОВА

определила экс-кандидату в президенты Андрею Санникову, образно говоря, президентский срок заключения — пять лет колонии усиленного режима. Молодые люди, оказавшиеся вместе с ним на скамье подсудимых, которых до этого судебного процесса Санников даже не знал, получили 3—3,5 года содержания также в колонии усиленного режима.

Приговор все подсудимые восприняли мужественно. Но люди, присутствовавшие в зале, негодовали и плакали...

Последнее слово Андрея Санникова

Уважаемые присутствующие в зале! Я не буду разбирать особенности обвинений, предъявленных мне. Судебное разбирательство со всей очевидностью показало надуманность и необоснованность об-

События 19 декабря и этот процесс я рассматриваю как проявление страха власти перед неизбежными переменами. Это месть за смелость и открытость.

В отношении меня это еще и политическая расправа над кандидатом в президенты, который составил реальную конкуренцию Лукашенко, который сумел собрать сильную команду профессионалов, пользующихся уважением и в своей стране, и за рубежом, который заявил о готовности взять на себя ответственность за страну. Я был и остаюсь сторонником решительных и открытых действий по изменению существующей власти в Беларуси, но был и остаюсь сторонником абсолютно ненасильст-

венных действий. Я считаю, что все происходящее — это продуманная масштабная операция власти. Все происходящее, начиная с 19 декабря и по сегодняшний день, на это указывает. В том числе и выступление Лукашенко в ходе избирательной кампании, который предупреждал, что "после выборов со всеми разберется". На это указывают заявления главы Администрации Макея, в которых он говорил о якобы имеющихся доказательствах готовящейся 19 декабря вооруженной провокации оппозиции с использованием пи-

ротехнических и взрывчатых веществ. В настоящем деле не представлено ни одного подобного доказательства, несмотря на то что оперативно-розыскные мероприятия, в частности в отношения меня, проводились с лета 2010 года. Тогда я не только не был кандидатом, но еще и не бы-

ло объявлено об этом решении. Стоит вспомнить и заявление председателя ЦИК Ермошиной, которая публично провозгласила, что полномочия кандидатов заканчиваются в 20 часов 19 декабря, а не после официального объявления итогов выборов. Тем самым она дала своеобразный сигнал силовикам о том, что с кандидатами можно делать все, что угодно.

На это указывают и действия правоохранительных органов. Они изначально не препятствовали ломанию дверей в Доме правительства, не задерживали правонарушителей. Таким образом они породили чувство безнаказанности у хулиганов. Об этом свидетельствуют и обещания властей отпустить тех лиц, которые дадут показания на кандидатов.

Об этом свидетельствует планируемый жесткий разгон мирного протеста, в ходе которого пострадало большое количество невиновных гражданских лиц. Это подтверждают и последующие заявления Лукашенко, который берет на себя ответственность за действия правоохранительных ор-

Я выражаю свое глубочайшее уважение тем, кто сделал выбор в пользу правды. Я горжусь тем, что я нахожусь в одной клетке вместе с вами — Ильей Василевичем, Федором Мирзаяновым, Олегом Гнедчиком, Владимиром Яроменком. И я утверждаю, что благодаря им в этих клетках больше патриотизма, больше надежды на будущее Беларуси, больше понимания того, что происходит в государстве, чем в тех органах, которые их сюда посадили.

В результате своих действий 19 декабря власть окончательно утратила доверие своих граждан, доброе отношение со стороны соседей и всего мирового сообщества. Последствия этого видны уже сейчас, политически и экономически.

19 декабря в Минске состоялась многотысячная массовая акция, в которой, я подчеркиваю, участвовала вся Беларусь. Подавляющее большинство граждан Беларуси хотят перемен. Это стало очевидно в ходе президентской кампании. Миллионы граждан делегировали свою волю тем десяткам тысячам демонстрантов, которые вышли на площадь. Акция 19 декабря отличалась от демонстраций, которые проходили в Беларуси после прежних выборов — в 2001-м, 2006-м, 2008 годах.

19 декабря 2010 года была не акция протеста, а акция надежды, потому что мы не только протестовали против фальсификации выборов, против беззастенчивого грабежа людей, у которых украли голоса. Мы предлагали власти переговоры для того, чтобы вместе найти выход из кризиса.

Вместо честного диалога власти применили против народа силу. Во власти не нашлось честных людей, которые вышли бы на площадь и вступили бы в переговоры с народом, как это сделали руководители государства в 1991 году. На той же площади, перед тем же Домом правительства диалог привел к укреплению независимости и государственности страны.

Предложение диалога 19 декабря 2010 года привело к избиению мирных граждан, в том числе и кандидатов в президенты. В результате десятки людей сегодня сидят под пытками, с ними расправляются с помощью судов. Среди них моя жена Ирина Халип, мои близкие друзья Дмитрий Бондаренко, Александо Отрощенков и те люди, которые помогали мне в моей кампании, такие как Дмитрий Дрозд. Многие вынуждены были бежать из страны и просить политического убежища.

Мы все хотим одного — жить в своей стране, выбираться на честных выборах и не бояться за свою жизнь или жизнь своих близких. Именно за это нас сегодня судят, фабрикуют дела и пренебрегают законом. Я хочу предупредить всех тех, кто сегодня пренебрегает законом, — вы неизбежно окажетесь на скамье подсудимых и понесете заслуженное наказание. Что еще хуже — вам неизбежно придется посмотреть в глаза

Больше месяца я не давал показаний, находясь в СИЗО КГБ, надеясь, что этот абсурд кончится, надеясь, что какой-то здравый смысл возобладает. Я прошел через пытки, унижения, угрозы, и, согласно основным заказчикам этого, мне вновь придется пройти через тяжелое испытание. Тем не менее у меня нет чувства ненависти, нет жажды мести. Я по-прежнему считаю, что даже сегодня есть шанс урегулировать очевидный политический кризис путем переговоров. Просто комуто нужно проявить мужество, начать вы-

Еще раз призываю суд к вынесению по настоящему делу справедливого приговора. При этом хочу обратить внимание на то, что законность — это не исполнение противоправных указаний деятелей от власти, а соблюдение законов, Конституции Республики Беларусь, международных обязательств Республики Беларусь. Ни один чиновник не имеет права требовать нарушать закон, ни один закон не может требовать наказания невиновных, нарушения прав человека и унижения его достоинства.

Я хочу выразить глубочайшую признательность всем тем, кто оказал мне, особенно моей семье, моральную поддержку, проявил солидарность, помог защитить моего сына. Меня лишили возможности поблагодарить людей, которые помогали мне в моей кампании. Я хочу это сделать сегодня. Благодарю всех тех, кто поддержал меня, кто проголосовал за меня 19 декабря. Мне было очень важно — знать, что вы разделяете мое видение будущего нашей стра-

Я знаю, что нас большинство. Я знаю, что мы добьемся свободных выборов.

Я люблю свою семью больше жизни. Я люблю Беларусь. Я очень люблю свободу. Я знаю, что моя семья, все люди Беларуси будут счастливы, когда мы станем свободными, а это невозможно без соблюдения законности.

Жыве Беларусы

Лёс «Народнай Волі» наш і Ваш лёс

УСЕ — НА ПОШТУ!

Шаноўныя прыхільнікі "Народнай Волі"! Чым больш лістоў атрымліваем мы ад вас у гэтыя дні, тым больш і больш пераконваемся што разам зможам абараніць "Народную Волю" і

што ў яе шчаслівая будучыня. Па ўсёй краіне разгортваецца падпіска на другое паўгоддзе. Магчыма, нехта скажа: "А ці

трэба спяшацца з падпіскай, раптам Вышэйшы Гаспадарчы суд сапраўды спыніць выданне "Народнай Волі"?" НЕ РЭАГУЙЦЕ НА ТАКІЯ СЛО-ВЫ, НЕ ПАДДАВАЙЦЕСЯ ПАНІЦЫ! "Народная Воля" ўключана ва ўсе падпісныя каталогі на другую палову 2011 года. Наш індэкс для індывідуальных падпісчыкаў — 63222, для прадпры-

емстваў, устаноў, фірм — 632222. Рэдакцыя мае з "Белпоштай", "Белсаюздрукам", іншымі партнёрамі адпаведныя дамовы на друкаванне, экспедзіраванне і распаўсюджванне газеты "Народная Воля" — і беспадстаўна ніхто не мае права ініцыяваць іх скасаванне. Учора мы праверылі: у Мінску падпіска на "Народную Волю" ідзе без збояў. І не толькі на другое паўгоддзе. Многія адначасова працягваюць падпіску на чэрвень. Дарэчы, гэта можна зрабіць па 26 мая ўключна ў аддзяленнях "Белпошты" і па 23 мая — у спецыялізаваных пунктах "Белсаюздруку".

І ўсё ж, калі, не дай Бог, недзе Вы, паважаныя падпісчыкі, сутыкнецеся з фактам здрадніцтва "Народнай Волі" — імгненна паведамляйце ў рэдакцыю па тэл.: 328-68-41 ці

Каб канчаткова супакоіць і чытачоў-падпісчыкаў "Народнай Волі", і яе партнёраў па выданні, яшчэ раз нагадаем нашы аргументы. Няма сур'ёзных падстаў для закрыцця газеты

"Народная Воля" ніколі не займалася прапагандай вайны **"Народная Воля" не заклікала да**

"Народная Воля" не друкавала парнаграфічных матэрыялаў.

"Народная Воля" не была заўважана ў паклёпе на Прэзідэнта ці на каго-небудзь іншага.

"Народная Воля" не займалася распальваннем нацыянальнай, міжканфесійнай альбо нейкай іншай

"Народная Воля" з адказнасцю падышла да асвятлення падзей, звязаных з трагедыяй у мінскім метро: прэтэнзій не было ні ад афіцыйных, ні ад прыватных асоб.

Тыя папярэджанні, якія былі аб'яўлены "Народнай Волі" на працягу года Міністэрствам інфармацыі, можна лічыць рабочымі момантамі, аб чым не раз публічна казалі прадстаўнікі юрыдычнай службы ведамства, у тым ліку ў тым жа Вышэйшым Гаспадарчым судзе. Вядома ж, калі справа дойдзе да фактычнага разгляду ў судзе, то ўсе вышэйпералічаныя многія іншыя аргументы будуць на карысць "Народнай Волі". Але ж мы спадзяёмся, што канфліктная сітуацыя разрулюецца ў хуткім часе. Гэтаму ў першую чаргу спрыяеце Вы, шаноўныя чытачы. Стосы вашых лістоў на рэдакцыйных сталах. Ведаем, нямала іх і ў Міністэрстве інфармацыі. Не можа быць, каб не было станоўчай рэакцыі на голас народа.

Па-ранейшаму ў кожным Вашым лісце адно і тое ж пытанне: "Што нам рабіць у гэты лёсавызначальны для "Народнай Волі" час?" Адказваем гэтак жа, як і ў мінулым нумары: заставайцеся разам з намі! План нашых агульных дзеянняў будзе залежаць ад развіцця падзей. Пры неабходнасці любая інфармацыя будзе змешчана як у чарговых нумарах "Народнай Волі", так і на нашым сайце www.nvonline.info. Для гэтага, калі спатрэбіцца, будуць выкарыстаны і іншыя каналы. Сёння прадстаўнікі "Народнай Волі" і Міністэрства інфармацыі сустрэнуцца ў судзе на падрыхтоўчым пасяджэнні. Магныма, ужо пад вечар нешта праясніцца.

"Народная Воля" патрэбна Беларусі. А калі так, то скажам:

Жыве Беларусь!

Жыве "Народная Воля"!

Рэдакцыя газеты "Народная Воля".

Пакуль не позна, адклічце іск

Калі я даведалася аб тым, што над газетай "Народная Воля" навісла пагроза закрыцця, была ў шоку. "Народную Волю" чытаю вельмі даўно — з першых нумароў, яшчэ з колішняй "Народнай газеты", якую рэдагаваў таксама Іосіф Сярэдзіч (для мяне яго дзве газеты як адна). Ужо тады зразумела цану дэмакратычнаму выданню. З той далёкай пары не прапусціла ні аднаго нумара. Калі даводзіцца паехаць куды-небудзь з дому, то, вярнуўшыся, перш-наперш бягу на пошту ў лектыву газеты

дастаўку па газету. І толькі прачытаўшы ад першай да апошняй старонкі, бяруся за хатнія справы. Чытаю толькі "Народную Волю", бо мне яе больш чым дастаткова, каб ведаць пра ўсе падзеі ў нас і ў свеце. Яна для мяне — святло ў цемры. І самае галоўнае: я веру

кожнаму слову "Народнай Волі", нават і знакам прыпынку. Захапляюся розумам, мужнасцю, адданасцю ідэалам дабра, справядлівасці, незалежнай думкі галоўнага рэдактара і ка-

Па Канстытуцыі я маю права чытаць тое, што хачу, тое, што люблю, тое, чаму веру. ніхто не павінен пазбавіць мяне гэтага майго права і заставіць чытаць тое, чаго я нават і ў рукі не бяру.

прашу міністра Богам інфармацыі: адклічце іск з Вышэйшага Гаспадарчага суда. Калі здарыцца горшае, то гэта будзе недаравальна ні Вам, ні

Ірына КАРМАНОЎСКАЯ,

Прыслухайцеся да голасу народа

Памыліцца можа любы чалавек. Вось і спадар Праляскоўскі, я лічу, памыліўся, накіраваўшы іск у Вышэйшы Гаспадарчы суд аб спыненні выдання газеты "Народная Воля". Фармальна ён меў такое права, але толькі фармальна. Тыя папярэджанні, якія міністр вынес газеце на працягу года, не сведчаць аб нейкай агрэсіі з яе боку, а таму не з'яўляюцца сур'ёзнай, апраўданай падставай для прыняцця карных мер. Ну не прымаюцца ж яны ў падобных выпадках да "Совет-Белоруссии",

публікі", таго ж Беларускага тэлебачання, радыё... Ды калі кіравацца фармальным падыходам, то можна спыніць выданне ўсіх дзяржаўных і недзяржаўных газет, блакіраваць усе электронныя СМІ.

Мне спадабалася прапанова рэдакцыі газеты "Народная Воля" сесці за стол перамоў з прадстаўнікамі Адміністрацыі прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Міністэрства інфармацыі. Сапраўды, навошта абвастраць сітуацыю, калі можна цывілізавана вырашыць усе спрэчныя пытанні. Дарэчы, мноства разумных ідэй утрымліваецца ў лістах чытачоў, якія "Народная Воля" ў апошнія тыдні друкуе ў кожным са сваіх нумароў. Мне здаецца, спадар Праляскоўскі абавязаны прыслухацца да голасу народа. І адзінае разумнае выйсце - гэта прыняць рашэнне аб адкліканні з Вышэйшага Гаспадарчага суда іску аб спыненні выдання "Народнай Волі". За гэта ўсе людзі, якім неабыякавы лёс Беларусі, скажуць дзякуй.

Наталля ПіНЬКО.

3-3a

чаго наезд?

У савецкія часы крытыка-

ваць уладу было небяспечна.

На гэта адважваліся толькі

адзінкі — самыя смелыя і ра-

зумныя. Іх знішчалі фізічна і

сёння? З-за чаго такі наезд на

"Народную Волю"? 3-за таго,

што б'е "не в бровь, а в глаз".

суд, Міністэрства інфармацыі,

уся ўладная раць павінны нізка

пакланіцца "Народнай Волі"

каб падзякаваць яе супра-

цоўнікам, папрасіць прабачэн-

ня за тое, што задумалі здзейсніць чарговыя рэпрэсіі

супраць выдання. Спадар Праляскоўскі павінен тэрмінова

ветэран працы,

педагог.

Ці ж не падобнае мы бачым

Вышэйшы Гаспадарчы

маральна.

Судовы канвеер

Агучаны прыгаворы Ірыне Халіп, Паўлу Севярынцу і Сяргею Марцалеву

Ірыну Халіп пакаралі зняволеннем на два гады з адтэрміноўкай выканання пакарання, Паўла Севярынца — трыма гадамі "хіміі", а кіраўніка выбарчага штаба Мікалая Статкевіча Сяргея Марцалева двума гадамі ўмоўна. Іх абвінавацілі ў групавых дзеяннях, якія груба парушылі грамадскі парадак.

Ірыну пакаралі на наступны дзень пасля дня народзінаў яе сына. 15 мая Даніку споўнілася 4 годзікі. А за дзень да гэтага на 5 гадоў пасадзілі ягонага тату. Судовы канвеер вельмі жорстка прайшоўся па гэтай сям'і. 19 снежня на вулічнай дэманстрацыі Ірына была разам са сваім мужам, кандыдатам на пасаду прэзідэнта, але судзілі іх у розных судах. Прычым прызначаліся працэсы так, каб Саннікаў і Халіп нават не пабачылі адзін аднаго.

«Каб духу кадэбэшнага не было»

Ірына пасля таго, як пачула свой прыгавор, шчыра прызналася: "Мяне больш непакоіць прысуд майму мужу. Я добра разумею, што Андрэй не будзе сядзець пяць гадоў. Я добра разумею, што яго засудзілі толькі для таго, каб, як у савецкія часы Луіса Карвалана, абмяняць на жратву і крэдыты. Пытанне толькі, якую цану заломяць. Увесь гэты час я спрабавала зразумець, чаму мяне спачатку трымалі ў СІЗА, а потым пад хатнім арыштам. Калі шмат каго адпусцілі пад падпіску аб нявыездзе, то які быў сэнс трымаць жанчыну з дзіцем пад замком?.. А потым заява майго мужа, якую ён зрабіў у судзе, пра тое, што яму пагражалі маім і Даньчыным жыццём, дала адказ: нас трымалі ў закладніках. Мужу, значыць, казалі: твая жонка і тваё дзіця ў нашых руках, у замкнёнай кватэры, пад нашым наглядам, яны не маюць сувязі са светам і нічога не змогуць нікому сказаць. Я была закладніцай, і мы застаемся ў закладніках. Я хачу, каб вы разумелі, што адтэрміноўка прысуду — гэта не ўмоўнае пакаранне, як у Сяргея Марцалева. Гэта значыць, што праз два гады мяне зноў будуць судзіць з пракурорам, з усімі справамі. Суд будзе вызначаць, ці можна казаць, што я стала на шлях выпраўлення, ці можна назваць мяне законапаслухмяным чалавекам. Ну хто ж у нашай краіне можа прызнаць апазіцыйнага журналіста законапаслухмяным чалавекам?.. Натуральна, ніхто"

У судзе Заводскага раёна ў панядзелак сабралася такая колькасць людзей, што ў судовую залу на абвяшчэнне прысуду патрапіла менш за палову. Толькі журналістаў было больш за тры дзя-

"Вялікі дзякуй усім маім калегам, якія ўвесь гэты час дапамагалі маёй сям'і, падтрымлівалі нас добрым словам — усім, усім, усім. Хачу падзякаваць маім бацькам, якім давялося сцярпець столькі, колькі давядзецца не кожнаму чалавеку. Адзінае, што мяне раздражняла ў турме, гэта калі мае сукамерніцы пачыналі разважаць, што Бог не чалавеку выпрабаванняў больш, чым ён у сілах вынесці. Лухта сабачая! Маёй маме, майму тату і майму сыну выпала значна больш выпрабаванняў, чым чалавек можа вынесці. Не мне, а менавіта ім... Дзякуй, калегі! Калі я сядзела ў турме, мяне пару разоў выклікаў начальнік і гаварыў: "Не разумею, чаму вы галоўная гераіня? Пра вас пішуць больш, чым пра кандыдатаў. Я яму тлумачыла, што гэта таму, што калі саджаюць журналіста, то яго калегі будуць крычаць аб гэтым на ўвесь свет і будуць рабіць усё магчымае, каб яго вызваліць. І зробяць яны для гэтага больш, чым любыя ўрады і праваабарончыя арганізацыі. Гэта наша карпаратыўная салідарнасць. А ў вас не так?" Мне адказалі: "Ну што вы?! Калі ў нас нехта, не дай Бог, "заляцеў", то адразу забываюцца, што былі з ім знаёмыя". Так што, калегі, у нас самая цудоўная прафесія ў свеце". Падзялілася Ірына і бліжэй-

сяткі чалавек. Ірына звярнулася да

шымі планамі: "Перш за ўсё змяню замкі ў кватэры, бо за гэтыя пяць месяцаў ключы пераходзілі з рук у

рукі, як станіцы ў грамадзянскую вайну. І яшчэ збіраюся выклікаць прафесійную брыгаду для ўборкі, хімчысткі, дэзынфекцыі — усяго, што трэба, каб духу кадэбэшнага не заставалася ў маім доме".

Двойчы «хімік»

Паўлу Севярынцу, які быў кіраўніком выбарчага штаба былога кандыдата Віталя Рымашэўскага, давядзецца другі раз адбываць пакаранне на так званай "хіміі". Праўда, тэрмін будзе не тры гады, а менш, бо ад 20 снежня 2010-га да 16 мая 2011-га суддзя палічыла дзень праведзены ў СІЗА, як два з адбытага пакарання. Такім чынам, атрымаўся амаль год. Мінулы раз Севярынец быў "на хіміі" пасля рэферэндуму 2004 года, калі людзі выйшлі пратэставаць супраць фальсіфікацыі вынікаў выбараў і таго ж рэферэндуму.

Павел прыгадаў, як прадстаўнік пракуратуры ўсміхнуўся, калі пачуў, што той напісаў тады сваю кнігу "Лісты з лесу". "Відаць, ён тады ўжо ведаў, што мяне зноў накіруюць "на хімію", — кажа Севярынец. Але ён не губляе аптымізму: "Усё можа змяніцца, бо цяпер вельмі хісткая палітычная сітуацыя. Усё можа змяніцца, і трэба спадзявацца на Бога. Усё, што ад нас залежыць, — дапамагаць людзям. Тыя, хто выйшаў, зараз абавязаны дапамагчы, каб іншыя

былі таксама вызвалены. Толькі

салідарнасць патрэбная зараз". Інтэрв'ю з Паўлам, дарэчы, чытайце ў наступным нумары "Народнай Волі".

Ен не бег, яго лавілі

Кіраўнік штаба Мікалая Статкевіча Сяргей Марцалеў атрымаў самае мяккае пакаранне. Ён увогуле не быў арыштаваны 19 снежня. Толькі 23-га яго вывелі з цягніка на беларуска-польскай мяжы, калі ехаў у Варшаву па запрашэнні тэлеканала "Белсат"

"Я і не хаваўся. Натуральна, я чакаў, што нешта падобнае можа адбыцца. Я быў сабраны і не збіраўся нікуды бегчы. Мяне запрасіла тэлекампанія "Белсат" для ўдзелу ў іх праграме, а Новы год я планаваў сустракаць у Беларусі, з сябрамі. Гэта бачна з раздрукоўкі маіх тэлефонных размоў. Але было прынята рашэнне аб арышце, хаця я не бачыў нагоды, каб мяне затрымалі. Але, безумоўна, ніякіх гарантый у нашай краіне быць не можа. Той, хто цікавіцца палітыкай, нават на ўзроўні газет і інтэрнэту, можа стаць ахвярай гэтай сістэмы".

За што Марцалева да апошняга трымалі ў СІЗА КДБ, шчыра кажучы, сказаць цяжка. Ды і ўвогуле цяжка сказаць, за што канкрэтна іх асудзілі — Халіп, Севярынца, Мар-

Любоў ЛУНЁВА.

Падумайце, як людзям у вочы глядзець будзеце

Для мяне самыя доўгачаканыя дні — аўторак і пятніца, калі я па некалькі разоў за паўдня збягаю з чацвёртага паверха ўніз, да паштовай скрынкі, каб атрымаць сваю газету "Народная Воля". Далібог, не магу ўявіць без яе свайго існавання. Тыя некалькі гадзін, за якія я прачытваю новы нумар, прыносяць сапраўдную асалоду для душы. І заспакаенне ў тым, што жыве мая Беларусь.

Вось апошняга, відаць, і не хочацца тым, хто дабіваецца закрыцця "Народнай Волі". Камусьці сапраўды праўда вочы коле.

Неяк пазванілі ў мае дзверы дзве маладыя дзяўчынкі і прапанавалі падпісацца на якуюнебудзь газету. Канечне ж, у пераліку іх былі "Советская Белоруссия", "Рэспубліка" і некаторыя іншыя. Я падзякаваў за такую прапанову і сказаў, што выпісваю "Народную Волю" і лічу, што хопіць мне гэтай газеты, якая цалкам мяне задавальняе сваім зместам.

– А вы ведаеце, што яе падпісчыкі стаяць на ўліку? — не тое папярэджваючы мяне, не тое запалохваючы, адказала адна з дзяўчат. Яе твар літаральна свяціўся ад гонару за сваю дасведчанасць у тым, чаго, на яе думку, іншыя не ведаюць. А я і не здзіўлюся, калі

так. Сёння ў нашай няшчаснай краіне можна чакаць чаго заўгодна. Тым не менш выпісваў і буду выпісваць толькі "Народную Волю" 3 тым мы і развіталіся.

А сёння, калі перад газетай паўстала пагроза закрыцця, толькі адно хочацца сказаць яе нядобразычліўцам: "Адумайцеся, людцы добрыя і нядобрыя! Падумайце, як людзям у вочы глядзець будзеце потым. Жыццё ж не стаіць на месцы, усё цячэ і мяняецца. І абавязкова зменіцца да лепшага"

> Мікалай РЫМАЧ, пенсіянер. г. Івацэвічы.

Жыве "Народная Воля"! Жыве Беларусь! Ліна МАСАЛКОВА

адклікаць іск.

Мінск.

МУДРЫЕ МЫСЛИ

Леонардо да Винчи:

«Противник, вскрывающий ваши ошибки, гораздо полезнее, чем друг, скрывающий их».

Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ, доктар эканамічных навук, прафесар:

АКТУАЛЬНА

«Гэта паводзіны на грані злачынства»

Мяркуючы па ўсім, купіць валюту ў бліжэйшы час па-ранейшаму будзе немагчыма. Учора Нацыянальны банк не прыняў ніякіх прынцыповых рашэнняў адносна курса валют.

Панядзелак 16-га ўсе чакалі са спадзяваннямі. На працу пасля паўтарамесячнай адсутнасці з-за хваробы павінен быў выйсці старшыня праўлення Нацыянальнага банка Пётр Пракаповіч. Пакуль Пракаповічу рабілі аперацыю на сэрцы, у краіне здарыўся валютна-фінансавы крызіс, і ўжо амаль месяц беларусы не могуць набыць долары альбо еўра: у абменніках валюта адсутнічае. Сітуацыю не выправіла нават рэкамендацыя Нацбанка ад 11 мая, якая нібыта дазволіла камерцыйным банкам фарміраваць курсы валют самастойна. І ўсе яны дружна ўстанавілі кошт долара ў межах 4 тысяч (па некаторай інфармацыі, па вусным распараджэнні Нацбанка), але валюты ў абменніках не прыбавілася. Ніхто не верыць, што 4 тысячы — сённяшняя цана "зялёнага", тым больш што на міжбанкаўскім валютным рынку за долар даюць 6 тысяч беларускіх рублёў і болей. Вось многія і разлічвалі: выйдзе на працу Пракаповіч, здыме вусныя абмежаванні Нацбанка для камерцыйных банкаў, і курсы ў абменніках для насельніцтва наблізяць да міжбанкаўскага. хоць па 5-6 тысяч, але долар у абменніках будзе.

На працу 16 мая Пракаповіч выйшаў, але ў будынку Нацбанка надоўга не затрымаўся: правёў нараду і зноў сышоў на бальнічны. Пра гэта агенцтву "Інтэрфакс-Захад" паведаміў начальнік упраўлення інфармацыі Нацбанка Анатоль Драздоў. Таксама "Інтэрфакс" са спасылкай на свае крыніцы паведаміў, што Нацыянальны банк вырашыў не адмяняць сваю вусную рэкамендацыю захоўваць кошт долара ў камерцыйных банках у межах 4 тысяч рублёў. Хаця бліжэй да абеду банкі ўсё ж такі пачалі мяняць курсы абмену: выстаўлялі каціроўкі 4500 рублёў за долар. Але і гэтыя лічбы далёкія ад рыначных. І гэта азначае толькі адно: валюты для насельніцтва не будзе!

- Мне не зразумела, чаму Нацбанк не праводзіць сесію на валютнай біржы, каб сабраць усе

прапановы па краіне і ўсе заяўкі на пакупку валюты і вызначыць рыначны курс долара і еўра. Гэта паводзіны на грані злачынства... выказвае сваё меркаванне былы кіраўнік Нацбанка, прафесар Станіслаў Багданкевіч. асабіста шкадую Пятра Пятровіча, ён перанёс складаную Пракаповічу як аперацыю. мінімум трэба сысці ў адпачынак, а то і ўвогуле на пенсію альбо ў адстаўку. Трэба, каб у Нацбанк прыйшлі энергічныя людзі, якія б маглі вырашаць праблемы. Сённяшняе кіраўніцтва Нацбанка не здольнае гэтыя праблемы рашаць. Яно слухае толькі адну асобу, без якой у краіне не зацвярджаецца ні адно рашэнне ў грашова-крэдытнай палітыцы, і не паважае насельніцтва, якое суткамі дзяжурыць каля абменнікаў, каб набыць валюту. Я ўвогуле не разумею, чаму валютная праблема не вырашаецца,

чаму нехта думае, што яна разыдзецца. Так, усё вырашае Лукашэнка, але чаму такія бяззубыя нас чыноўнікі, чаму маўчаць Пракаповіч, Мясніковіч, чаму не звяртаюцца са сваімі прапановамі да Лукашэнкі публічна?

Станіслаў Антонавіч, на ваш погляд, якая сёння камерцыйная цана долара, колькі ён павінен каштаваць, каб свабодна прадавацца ў аб-

– Па-першае, курс павінен быць адзіны, а ў нас сёння тры валютныя курсы. Па-другое, зараз цяжка казаць пра кошт рубля, бо, калі б у краіне прайшла своечасовая дэвальвацыя, то яна магла б скласці 30, максімум 50 працэнтаў. А сёння міжбанкаўскі курс дасягнуў ужо 6 тысяч за 1 долар, іншымі словамі, рубль на 100% абясцэніўся.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

АФІЦЫЙНА

Каму прададуць долары?

Праўленне ААТ "ААБ Беларусбанк" прыняло рашэнне, якое рэгламентуе парадак продажу наяўнай замежнай валюты грамадзянам Беларусі на сацыяльна-значныя патрэбы.

Як паведаміла прэс-сакратар банка Ларыса Грынько, "пералік мэт, на якія будзе прадавацца валюта ў рамках гэтага рашэння, складаецца з чатырох пазіцый: смерць блізкіх сваякоў за мяжой, суправаджэнне інвалідаў, лячэнне, вучоба". Пры гэтым яна адзначыла, што не выключаецца і разгляд магчымасцяў продажу замежнай валюты і на іншыя сацыяльныя мэты. "Усё будзе па-чалавечы", - сцвярджае прэс-сакратар.

Паводле яе слоў, прадугледжаны наступны парадак: заяўнік звяртаецца за набыццём замежнай валюты на сацыяльныя мэты ў бліжэйшае аддзяленне "Беларусбанка", прыкладаючы да заявы пацвярджаючыя дакументы і

паказваючы неабходную суму замежнай валюты. Затым заява перадаецца ў цэнтральны апарат банка, дзе яго разглядае калегіяльны орган — фінансавы камітэт. У выпадку станоўчага рашэння камітэт інфармуе адпаведнае аддзяленне, адтуль паведамляюць заяўніку і ён атрымлівае магчымасць купіць замежную валюту ў гэтым жа аддзяленні па-за чаргой.

Акрамя таго, "у экстранных выпадках, напрыклад, у выпадку смерці блізкага сваяка, які пражываў за мяжой, рашэнне аб продажы замежнай валюты па-за чаргой можа быць прынята на месцы кіраўніком філіяла", — да-

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Не на мора, а ў лагер

Тое, што зараз адбываецца з цэнамі, сапраўды страшна. Шмат пішацца пра тое, наколькі падаражэлі прадукты, што робіцца з коштам замежнага адпачынку. Але я пра адпачынак на моры нават не мару. Колькі будзе каштаваць пуцёўка ў дзіцячы лагер?

Ганна Майстрова, г.Мінск.

Кошт пуцёўкі ў загарадны летні лагер у бягучым годзе складзе ад 760 да 860 тысяч рублёў. Пра гэта на аператыўнай нарадзе ў Мінгарвыканкаме паведаміў начальнік прадстаўніцтва Мінскага гарадскога ўпраўлення Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва Валеры Гаруноў.

Ён адзначыў, што з гэтай сумы 310 тысяч рублёў датуе дзяржава. Скарыстацца датацыяй на адпачынак дзіцяці ў загарадным

кругласутачным лагеры можна адзін раз у год. Акрамя таго, з бюджэтных сродкаў горада вылучаецца 240 тыс. рублёў на кожную пуцёўку для дзяцей работнікаў бюджэтнай і камуналь-

Дарэчы, атрымаць дзярждатацыю на дзіцячы адпачынак у беларускіх лагерах могуць толькі працуючыя бацькі, паколькі сродкі выдзяляюцца з фонду дзяржаўнага сацыяльнага стра-

тым часам

Дырэктар лагера "Зорны" Дэпартамента па авіяцыі напярэдадні дзіцячай аздараўленчай кампаніі самавольна засяліў лагер працоўнымі з Маладзечна. Кіраўнік Мінгарвыканкама ўжо даў загад звольніць дырэктара. Аб гэтым паведаміў начальнік прадстаўніцтва Мінскага гарадскога ўпраўлення Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва Валерый Гаруноў:

"Мэр сказаў: начальніка лагера звольніць, лагер адкрыць. Усё будзе рэалізавана. Таму лагер будзе працаваць. Мы ўжо трэці год будзем завозіць туды дзяцей — інвалідаў-калясачнікаў

У Мінску ў чарзе на жыллё цяпер стаяць 280.000 сямей. Гэта ў тры разы болей, чым было ў савецкія часы, да 1990 года.

Падчас СССР жыллёвую праблему чалавек вырашаў прыкладна за 10 гадоў, зараз, калі не мець ільгот, то ў Мінску свой вугал зможаш атрымаць толькі праз 20—25 гадоў.

У Савецкім Саюзе жыллёвае заканадаўства ў значнай меры абмяжоўвала «апетыт» грамадзян у памеры плошчы і іншых патрэбах, але ж кватэры атрымлівалі бясплатна. Цяпер на сацыяльнае жыллё могуць спадзявацца адзінкі, для ўсіх астатніх яно платнае.

Відавочна адно: не была вырашана жыллёвая праблема ў СССР, не вырашана яна і ў суверэннай «квітнеючай» Беларусі.

ВІНШУЕМ!

Святлана Алексіевіч атрымала польскую прэмію

Святлана Алексіевіч, аўтарка кнігі "У вайны не жаночы твар", а таксама перакладчык кнігі Ежы Чэх сталі лаўрэатамі ўзнагароды імя Рышарда Капусцінскага за літаратурны рэпартаж. Узнагарода была ўручана ў Варшаўскім

Першапачаткова намінантаў на прэмію Капусцінска-

польскім тэатры.

га было 47 кніг, 17 з іх -- творы замежных аўтараў, перакладзеныя на польскую мову. Лаўрэат прэміі атрымае 50 тысяч польскіх злотых.

Дарэчы, пісьменнік і журналіст Рышард Капусцінскі, імем названа літаратурная прэмія, паходзіць з Беларусі. Нарадзіўся ён на Палессі. Скончыў Варшаўскі ўніверсітэт і займаўся

палітычнай журналістыкай, наведаў дзясяткі краін, у тым ліку Аф рыкі і Лацінскай Амерыкі. У 1981 годзе стаў актыўным членам руху 'Салідарнасць", пасля чаго яго спынілі друкаваць у сацыялістычнай Польшчы, друкаваўся пераважна за мяжой, у тым ліку ў легендарным парыжскім часопісе Ежы Гедройца "Культура"

ЧУЛІ?

ЗША анулявалі вынікі латарэі Green Card

Дзярждэпартамент ЗША адмяніў сёлетнія вынікі латарэі Green Card з-за таго, што выбар пераможцаў не быў выпадковым, як таго патрабуе амерыканскае заканадаўства.

У выніку збою сістэмы ў 90

цамі сталі тыя, хто падаў заяўку цягам першых двух дзён з 30дзённага перыяду рэгістрацыі. Пераможцамі ануляванага

адбору сталі 22 тысячы чалавек. Чакаецца, што вынікі паўторнай латарэі будуць абнародаваныя ў працэнтах выпадкаў перамож- сярэдзіне ліпеня. Дзярждэпарта- юцца камп'ютарам

мент прынёс прабачэнні тым, хто памылкова быў праінфармаваны пра выйгрыш грын-карты. Нагадаем, што латарэя Green Card разыгрываецца штогод з

1994 года. Заяўнікі, якія жадаюць

атрымаць візу, адвольна адбіра-

СТОЛИЦА

Мингорисполком собирается масштабно расселять нуждающихся в жилье минчан за пределы столицы

На землях бывшего военного полигона, расположенных по соседству с поселком Колодищи, разместится новый жилой район под названием "Зеленый Бор". Это будет целый мини-город, рассчитанный на 200 тысяч жи-

Как рассказали агентству "Минск-Новости" в УП "Минскградо", рядом с Колодищами планируется построить 14 микрорайонов. В состав нового района войдут и уже существующие на данной территории коттеджи. Но основная часть застройки будет многоэтажной. По планам Мингорисполкома, первый дом в Зеленом Бору должен появиться уже в 2013 году. А пока начинается разработка проекта детального планирования

Кроме того, в рамках развития жилищного строительства за пределами столицы решено возвести коттеджный поселок под Смолевичами, в границах деревень Большое Залужье, Дубовики, Высокая Горка. Здесь планируется выделить 5 тыс. участков для возведения частных домов. Получить землю смогут минчане, состоящие на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий. Началом работ по прокладке инженерных сетей на осваиваемой территории станет весна 2012-го, а к концу того же года должен появиться первый квартал. Но уже в нынешнем году после уборки урожая строители начнут снимать грунт на всей территории площадью 700 гектаров

РАЗБОР ПОЛЕТОВ

Владимир МАКСИМКОВ:

«Нужно прекратить истерику и перестать относиться к "Евровидению" как к выходу на амбразуру»

Финальный концерт популярного Международного конкурса песни "Евровидение—2011" снова не стал звездным часом для белорусской команды. Настя Винникова оправдала прогнозы букмекеров и вылетела еще в полуфинале.

"Народная Воля" попыталась узнать, в чем причина хронических неудач нашей страны на этом конкурсе.

Отряд не заметил...

"А разве кто-то думал, что будет иначе?" — слышу фразу из разговора двух девушек, которые в автобусе обсуждали неудачное выступление нашей конкурсантки Анастасии Винниковой на "Евровидении". В самом деле, серьезной надежды на то, что двадцатилетняя студентка Лингвистического университета сможет вот так, с бухты-барахты, покорить Европу на конкурсе песни, не было даже у самых отчаянных патриотов. Да и за самим конкурсом в этом году следили как-то вяло и без энтузиазма. Белорусы, пережившие теракт в метро, валютный кризис и прочие неприятности, про "Евровидение-2011" почти забыли. Даже комментарии интернет-пользователей, которые в прошлом году готовы были заплевать ядом группу "3+2", дошедшую до финала и занявшую 24-е место, в этом году отличались особой рассудительностью.

Отряд любителей массовой культуры и впрямь не заметил потери бойца в лице Анастасии Винниковой. Выступлением не довольны, но и не разочарованы. К сожалению, почти никто не сомневался, что песня *I love* **Belarus** Европу не взорвет. После песни "Волшебный кролик", которую представил на детском "Евровидении" Юра Демидович, композиторы нашей страны не создали ни одного хита в стиле "евро"

С конкурсом у нас вообще не клеится. Не известно, сколько средств Беларусь уже потратила за бесплодные попытки заявить о себе на международном конкурсе. По приблизительным подсчетам российских журналистов, на достойную подготовку конкурсанта, выбор песни, съемку клипа и

запуск рекламной кампании страны тратят до 2 миллионов евро. Что-то подсказывает, что о таком бюджете в Беларуси речь не идет.

(Анти) кризисная политика

С финансовым положением нашей страны сейчас и впрямь все не слава богу. Так что решили обойтись своими силами и представить на конкурс бюджетный вариант. Стоит заметить, что в этом году Белтелерадиокомпания, которая является основным организатором поездки наших конкурсантов на "Евровидение", впервые заявила, что все расходы оплачивает сама кампания. Нужно не только вкладывать деньги в номер и песню, но еще и платить взносы за участие, обеспечивать рекламную кампанию. Так что Анастасия Винникова стала белорусским антикризисным вариантом: никому не известная студентка с простой, но задорной песенкой, без дорогого шоу и в демо-

кратичном костюме, который, кстати, выполнил весьма популярный белорусский дизайнер Иван Айплатов.

"Когда я думал, что смотреть, хоккей или "Евровидение", то выбрал хоккей, — признался "Народной Воле" продюсер, один из первых организаторов "Евровидения" в Беларуси Владимир Максимков. — Проблема в том, что организаторы шоу от нашей страны не могут сформулировать, зачем мы едем на этот конкурс. В любом бизнесе должна быть поставлена конкретная задача, чтобы можно было подобрать варианты решения. Получается, что номер Винниковой был сделан для внутреннего потребления. Ей написали отличную песню-кричалку, которая еще будет популярна в Беларуси, но непонятна европейцам.

На "Евровидении" можно зарабатывать деньги. Можно организовать реалити-шоу, котрое будет интересно всей стране. Это был бы прекрасный телепроект.

Кроме того, все надо переводить на коммерческие рельсы. Артист тоже должен участвовать финансово: платить за костюмы, за номер. Это будет честно, это будет бизнес, с которого можно получить дивиденды. У меня есть много знакомых артистов, которые согласны платить за такой поворот в своей карьере"

Господин Максимков заметил, что Беларусь вполне может поставить себе задачу международного позиционирования страны. Телевизионщик со стажем уверен, что, отправив на конкурс то же этно-трио "Троица", Беларусь, конечно, не выиграет на "Евровидении", но сможет стать интересной в музыкальном плане.

"Нужно прекратить истерику и перестать относиться к "Евровидению", как к выходу на амбразуру", - посоветовал Максимков.

Школа жизни

Руководитель ансамбля "Сябры" Анатолий Ярмоленко в интервью БЕЛТА сказал, что Винникова не была готова к конкурсу такого масштаба. Профессиональный артист отметил и севший голос Винниковой, и ее волнение, и неумение выступать перед огромной аудиторией. Кроме того, Ярмоленко обратил особое внимание на процесс отбора участников на "Ев-

Анастасия Винникова попала на конкурс после того, как фокус-группа отобрала ее среди других исполнителей, которые подали заявки на участие. После закрытия отборочного шоу "Еврофест" рядовые белорусы никак не могут повлиять на выбор представителя нашей страны на "Евровидение". Таинственная фокус-группа отбирает людей по одним им понятным критериям. Известие о том, что на конкурс — мечту многих отечественных звезд поедет никому не известная студентка, вызвало только недоумение. Но таким был выбор фокус-груп-

"Выступление Анастасии Винниковой мне не понравилось, — поделился впечатлениями с "Народной Волей" лидер группы "Нейро Дюбель" Александр Куллинкович. — Она вела себя скованно на сцене, кроме того, вокалистка просто не умеет петь. Когда ее слушал, была мысль: "Прокашляйся!" Знаете, когда мы с "Нейро Дюбелем" записываем очередной альбом, то я пишу себе не вокал, а голос. Вот так и у Винниковой — не было вокала, а был голос. И песня была не очень удачная для конкурса, хотя в стране она может быть популярной. Просто, будь я шведской домохозяйкой, то никогда

бы не голосовал за песню "Я люблю Данию". Я люблю пиво, женщин или цветастые обои, но не конкретную

Несмотря на то что Александр Куллинкович — музыкант отнюдь не попсового направления, он уверен, что знает, кого от нашей страны стоило бы отправить за победой на "Евро-

"Мне кажется, Гюнешь смогла бы выиграть, — признался музыкант. — У нее чудесный голос, она красавица с восточными чертами лица, а на них падки все. Но ее так часто опрокидывали, что она уже не подает заявки на

Политический подтекст

Александра Лукашенко задел низкий результат белорусской участницы в Международном конкурсе песни 'Евровидение-2011" в Дюссельдорфе.

"Ну молодец! Совпало все: и повеение, и лицо, и песня, — передало БЕЛТА заявление Лукашенко во время рабочей поездки по Витебской области. — Она спела гимн Беларуси. Кто же пропустит гимн Беларуси? Поэтому давят там, будут давить и здесь".

Лукашенко свято уверен, что страну "будут душить по всем направлениям, будут душить на "Евровидении", как вчера эту девчонку".

Из истории

Лучших результатов на "Евровидении" добился в 2007 году Дмитрий Колдун, заняв 6-е место.

Мария МАЛЕВИЧ.

о о э понотий автопобильный завол

сяч рабочых. Ці ўсіх прыбралі па

справе? Думаю, абсалютная

большасць страціла работу па

сваёй віне. Хаця, канечне, здара-

тэма дня

Андрэй Пачобут знаёміцца са справай

Журналіст Андрэй Пачобут пачаў знаёміцца з матэрыяламі крымінальнай справы супраць яго.

Следства скончана, журналісту ў прысутнасці абаронцы выстаўлена абвінавачанне па двух артыкулах Крымінальнага кодэкса — 368 (частка 1) — "абраза" i 367 (частка 1) — "паклёп" у адносінах да прэзідэнта. Па першым з іх прадугледжана пакаранне да двух гадоў зняволення, па другім — ад двух да чатырох гадоў.

Нагадаем, што Андрэй Пачобут з'яўляецца карэспандэнтам польскай "Газэты выборчай". У аснове крымінальнай справы — публікацыі журналіста, большая частка якіх узята менавіта з "Газэты выборчай".

Персоны нон-грата

19—21 мая дэлегацыя Еўрапейскай народнай партыі мела намер наведаць Беларусь. У праграме знаходжання былі запланаваны сустрэчы з лідарамі беларускай апазіцыі, прадстаўнікамі грамадскіх арганізацый. Аднак ніхто з васьмі членаў дэлегацыі, а гэта дэпутаты Еўрапейскага парламента і нацыянальных парламентаў, не атрымаў

Такім чынам, можна зрабіць выснову, што "чорныя спісы" еўрапейскіх палітыкаў, якім уезд у Беларусь забаронены, на самай спра-

Amnesty International: У Беларусі не менш *3a* 16 вязняў сумлення

Апублікавана штогадовая справаздача аб стане правоў чалавека ў свеце.

Amnesty International xapakтарызуе Беларусь як краіну, у якой улады жорстка абмяжоўваюць права на свабоду слова і сходаў, ігнаруюць паведамленні аб катаваннях і іншых відах жорсткага абыходжання з людзьмі, а вязням сумлення адмаўляюць у медыцынскай і юрыдычнай дапа-

ЧУЛІ?

Міністр абяцае, што кошты на навучанне не ўзрастуць

Студэнты-платнікі і іх бацькі хвалююцца, ці не адаб'ецца на аплаце навучання курс долара і ці не паўторыцца студзеньская сітуацыя, калі заднім чыслом усе беларускія ВНУ павысілі кошты на адукацыю амаль на трэць.

У некаторых універсітэтах, напрыклад БДУ, мінскім медыцынскім, год навучання каштуе зараз больш за 6 мільёнаў.

Міністр адукацыі Сяргей Маскевіч супакоїў: да канца бягучага навучальнага года плата за навучанне дакладна не ўзрасце і пераразлікаў рабіцца не будзе.

— Змяненне курса долара не павінна пацягнуць за сабой павышэнне платы за навучанне, патлумачыў Маскевіч падчас анлайн-канферэнцыі ў рэдакцыі "Народнай газеты", — паколькі "львіную долю" ў выдатках на падрыхтоўку спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй складае заработная плата прафесарска-выкладчыцкага саставу. А паколькі ў бліжэйшы час не чакаецца ні павышэння стаўкі першага разраду, ні нейкіх іншых крокаў, якія б паўплывалі на ўзровень заробкаў выкладчыкаў ВНУ, то, мяркую, няма падстаў пераглядаць і плату за навучанне.

Але ці застанецца аплата на такім жа ўзроўні з 1 верасня?

MTC пакуль не прадаецца

Беларусь пакуль адкладае рашэнне аб продажы дзярждолі ў сотавым аператары "МТС".

налістам міністр сувязі і інфарматызацыі Мікалай Панцялей, перадае İTAP-TACC.

'Пытанне не гарыць. Кампанія працуе і развіваецца паспяхова. Нейкай крытычнай сітуацыі, якая патрабавала б паскарэння гэтых працэсаў, не існуе, і вядзецца праца, з тым каб дзяржава атрымала максімальную карысць ад гэтага продажу", адзначыў міністр.

Па яго словах, зараз працягваюцца перамовы і кансультацыі па пытанні магчымага продажу беларускай долі не толькі з

Аб гэтым паведаміў жур- расійскім бокам, але і з іншымі патэнцыяльнымі пакупнікамі. Панцялей не выключыў маг-

чымасці правядзення адной з міжнародных структур экспертнай ацэнкі кошту актываў МТС. "Цалкам верагодна, гэта будзе, аднак тэрміны пакуль не вызначаны", - сказаў ён.

Раней Аляксандр Лукашэнка заяўляў, што Мінск гатовы прадаць свой пакет акцый за 1 млрд долараў. Пасля віцэ-прэм'ер урада Анатоль Калінін заяўляў аб планах выставіць дзяржаўную долю СП "МТС" на міжнародныя

ПРАЕКТ

Чарговая спроба

У Беларусі плануецца стварыць новую вытворчасць легкавых аўтамабіляў. Пра гэта паведаміў намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення інавацыйнай і інвестыцыйнай дзейнасці Міністэрства прамысловасці Валерый

Ён нагадаў, што Беларусь раней спрабавала рэалізаваць праект па стварэнні вытворчасці легкавых аўтамабіляў, аднак інвестар "быў не зусім удалым". "Упэўненасці стопрацэнтнай у рэалізацыі новага праекта і зараз / нас няма, але рынак ёсць рынак, і ён за сабой пацягне адпаведную вытворчасць", - сказаў Фішман. Ён спадзяецца, што новы праект будзе больш паспяхо-

Паводле яго слоў, Беларусі неабходна выпускаць прыкладна 20 тыс. легкавых аўтамабіляў у год, каб "была хоць нейкая пер-Ігар ЗАЛЕСКІ. спектыва і рэнтабельнасць". Пры

гэтым не ставіцца мэта, каб вытворчасць поўнасцю забяспечвала краіну аўтамабілямі. "Хутчэй за ўсё яна будзе разлічана на рынак не столькі Беларусі, колькі Расіі і іншых сумежных дзяржаў. Аднак падчас рэалізацыі праекта можа быць шмат змен", — сказаў прадстаўнік Мінпрама.

паведаміў старшыня Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Беларусі Ігар Войтаў, ідуць перамовы аб прыцягненні інвестыцый у праект па стварэнні вытворчасці легкавых аўтамабіляў з прадстаўнікамі Кітая, Ірана, Германіі і Японіі.

Прадстаўніку Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі адмовілі па палітычных матывах у допуску на Еўрапейскую рэгіянальную канферэнцыю Інтэрпола, якая праходзіла на Мальце. Пра гэта расказаў міністр унутраных спраў Анатоль Куляшоў.

Не пусцілі

У Ірландыю па брытанскай візе

Як паведаміў міністр юстыцыі Ірландыі Алан Шатэр, улады Ірландыі адмянілі візы для турыстаў 14 краін, у тым ліку і Беларусі. Зрэшты, паляцець у Дублін без візы напрамую не атрымаецца: спрошчаныя правілы ўезду будуць дзейнічаць толькі для тых падарожнікаў, якія будуць уязджаць у Ірландыю з Вялікабрытаніі.

Па словах міністра, наведванне Ірландыі без візы пачнецца з ліпеня 2011 года і працягнецца да кастрычніка 2012 года, агульны тэрмін знаходжання ў Ірландыі не можа перавышаць 180 дзён у год.

На летні графік

Пераход на летні графік работы чыгуначнага транспарту краін СНД будзе ажыццёўлены ў ноч з 29 на 30 мая бягучага года.

Аб гэтым паведаміў у Гомелі журналістам старшыня Дырэкцыі Савета па чыгуначным транспарце дзяржаў — удзельніц СНД Пётр Кунарэнка. На летні перыяд у міждзяржаўных зносінах будзе дадаткова ўведзена 245 пар пасажырскіх паяздоў, а таксама больш як 350 прычапных бесперасадачных вагонаў, якія будуць працаваць у міждзяржаўных зносінах.

Два беларусы зніклі ў Гімалаях

Два вопытныя беларускія альпіністы — Мікалай Бандалет і Сяргей Белавус — зніклі ў Гімалаях.

Паводле інфармацыі Бела-ПАН, сувязь з імі не ўдаецца ўстанавіць ужо тыдзень. Мікалай і Сяргей хацелі пакарыць адну з самых недаступных вяршынь свету — Тулагі (вышыня — 7029 метраў, размешчана ў Непале). Дагэтуль узяць яе не ўдавалася ніводнаму чалавеку. Наогул у камандзе было чацвёра — акрамя

Бандалета і Белавуса на небяспечнае ўзыходжанне адважыліся Сяргей Прачакоў і Юрый Сушко. Усе яны ўваходзяць у мінскі клуб "Хан-Тэнгры", кіраўніком якога і з'яўляецца Мікалай Бандалет. Аднак 3 мая Прачакоў і Сушко адмовіліся ад далейшага ўзыходжання, 5 мая яны пакінулі Непал. Цяпер намаганні па пошуку

зніклых суайчыннікаў каардынуе Таццяна, жонка Мікалая Бандалета. Непальскія ратавальнікі паведамілі ёй, што 15 мая верталёт зноў вылятаў да вяршыні. На вышыні 6000 метраў знойдзена палатка з рэчамі, ад яе — ланцужок слядоў, якія вядуць на грэбень. Альпіністаў пакуль не знайшлі.

Кошты «адпушчаны»

Міністэрства эканомікі Беларусі адмяніла рэгуляванне коштаў на цукар (акрамя цукру-пяску).

Цукар прэсаваны, крупнакрышталічны, узбагачаны і з дадаткамі, цукар-пясок у дробнай фасоўцы па 5—10 грамаў, а таксама цукар вагавы, які адпускаецца цукраперапрацоўчымі арганізацыямі на ўнутраным рынку для прамысловай перапрацоўкі, выключаны з пераліку сацыяльна значных тавараў, на якія ажыццяўляецца дзяржаўнае рэгуляванне цэн, распавялі ў Мінэканомікі.

Акрамя таго, у эканамічным ведамстве праінфармавалі, што адначасова здымаюцца абмежаванні па гандлёвых надбаўках на фарш, пяльмені, субпрадукты, вараныя каўбасныя вырабы, рыбу, сыры, соль, бананы, апельсіны і лімоны. Зараз хто як захоча, па такіх цэнах і будзе прадаваць вышэйназваныя тавары.

Свіней вывезуць?

Урад Беларусі зацвердзіў рэспубліканскую праграму рэканструкцыі, тэхнічнага пераабсталявання і будаўніцтва комплексаў па вырошчванні свіней у 2011—2015

У адпаведнасці з дакументам мяркуецца, што вытворчасць свініны ў Беларусі за 2011—2015 гады ў жывой вазе ўзрасце больш як у 1,5 раза да 630 тысяч тон на год.

У ходзе рэалізацыі праграмы плануецца пабудаваць 72 комплексы па вырошчванні свіней са скончаным цыклам вытворчасці, а таксама 38 рэпрадуктарных цэхаў на дзейных комплексах. Будуць таксама збудаваны пяць племянных заводаў па гадоўлі свіней мясных парод сусветнай селекцыі і шэсць племянных рэпрадуктараў першага

Як жыве славуты МАЗ? I яго рабочы клас... Карэспандэнт «Народнай Волі» сустрэўся

з чалавекам, які ўсё жыццё адпрацаваў на Мінскім аўтамабільным, і пагутарыў з ім пра лёс славутага прадпрыемства.

Яшчэ ў лютым стала вядома, што расійская дзяржаўная кар-"Ростехнологии" накіравала кіраўніцтву Беларусі ліст з прапановай аб'яднаць ААТ "КамАЗ" (Набережные Челны) Мінскі аўтамабільны завод у адну кампанію. Меркавалася, што КамАЗ будзе валодаць 100% акцый МАЗа, а беларуская дзяржава атрымае адпаведна пакет акцый КамАЗа. Кіраўнік "Ростехнологий" Сяргей Чэмезаў адзначыў тады, што пакет наўрад ці будзе блакіруючым. Хутчэй за ўсё (на думку Чэмезава) Беларусь атрымае ў КамАЗа не больш за 25% акцый. Усё ўпіраецца ў тое, як будзе ацэнены МАЗ. Расійскі бок пакуль не праводзіў ацэнку каштарыснай вартасці завода, а вось Мінск мяркуе, што МАЗ каштуе не менш за 2,5 мільярда долараў...

"Ростехнологии" — буйнейшы акцыянер КамАЗа з пакетам 49,9%, яшчэ каля 27% належыць інвесткампаніі "Тройка Дыялог" 11% у нямецкага партнёра Daimler , 4% акцый мае Еўрапейскі банк рэканструкцыі развіцця. Усе ўладальнікі акцый як быццам не супраць аб'яднання, якое некаторыя аналітыкі ўжо назвалі "паглынаннем".

Пытанне, аднак, не столькі ў "аб'яднаўча-паглынальных" грошах (што надзвычай актуальна для хілай беларускай эканомікі), колькі ў тым, што чакае шматтысячны атрад мазаўскіх рабочых у выпадку эканамічнага хаўрусу двух суб'ектаў гаспадарання. Дарэчы, уласнікам завода з'яўляецца Міністэрства прамысловасці Рэспублікі Беларусь. І потым, "МАЗ" — гэта вядомы брэнд, які заваяваў прызнанне сваёй прадукцыяй ў многіх краінах свету. Тры літары і зубр на капоце — сімвал ледзь не ўсёй Беларусі. Між тым існуе верагоднасць, што ў выпадку зліцця, аб'яднання ці паглынання можа знікнуць не толькі брэнд, але і сама гандлёвая марка флагмана беларускага аўтамабілебудавання...

Наколькі хвалюе ўсё гэта саміх рабочых і ці наогул хвалюе?.. Як пачуваюцца рабочыя, спецы-MA3a? прыйшліся ім па нораве рэформы не так даўно прызначанага на пасаду гендырэктара Аляксандра Бароўскага? Каб даведацца пра найбольш актуальнае з жыцця шматтысячнага калектыву, гутару з кадравым рабочым Сцяпанам Мікалаевічам Паўловічам.

Юнаком пераступіў ён некалі прахадную завода, ды так і працуе — без малога сорак гадоў. 'За ўвесь гэты час,— прызнаецца ветэран, — на працу спазніўся толькі адзін раз — на чатыры

Пачынаў Сцяпан звычайным слесарам, цяпер — наладчык станкоў і робатаў з лічбавым праграмным кіраваннем. Завод ведае навылёт — усе яго дасягненні разам з праблемамі і навацыямі. То з кім жа, як не з ім, гутарку весці?!. Пра аб'яднанне-паглынан-

не на заводзе практычна ніякай гамонкі, — перакананы Сцяпан Мікалаевіч. — Чаму? Па-першае, мянташыць языком — можна на што-небудзь і напароцца. Асабліва ў нашай "пагалоўна кантрактнай" дзяржаве. Па-другое, простаму рабацягу ўсё роўна, хто там наверсе — расіец, кітаец ці беларус. Галоўнае для яго — рабочае месца, заробак, хоць якінебудзь гарантаваны сацыяльны пакет. Астатняе — па барабану. 1 потым... Для мяне, напрыклад, нічога дзіўнага ў тым, што нейкія кампаніі, фірмы, нават карпарацыі ладзяць гешэфты. Так робіцца ва ўсім свеце, і нічога — жывуць неяк, развіваюцца, не топчуцца на месцы. Па светапоглядзе я антыглабаліст, але мушу прызнаць: веславаць супраць цячэння ці ўпоперак ракі — сабе даражэй. Іншая справа, што мы — так мне падаецца — выпалі з сістэмы эканамічных каардынат, якімі жыве

ўвесь цывілізаваны свет. Стаім у раскірачку: адной нагой у сацыялізме, другой — у капіталізме. Трэба прыбівацца да нейкага берага, а не прыдумляць "прынцыпова новы" ровар. Той жа КамАЗ дзяржаўная карпарацыя, але кантрольны пакет акцый, тым не менш, не належыць дзяржаве. Ну, хаця б па фармальных прыкметах... А ўласнік МАЗа — Мінпрам. Што атрымліваецца? Міністэрскія чыноўнікі — уласнікі МАЗа?.. Як быццам не. Значыцца, дзяржава. А далей і гаварыць не варта... Канечне, КамАЗ будзе шукаць сваю выгаду — гэта цалкам зразу-

мела. Бо мы выпускаем машыны прыкладна таго ж памеру і цэнавога дыяпазону, што і яны, — значыцца, з'яўляемся іхнімі канкурэнтамі на рынку. Далей. Яны зацікаўлены ў продажы нам усемагчымых агрэгатаў — каробак перадач, рухавікоў і г.д. У іх такога дабра хапае. Прычым асобныя вузлы, агрэгаты вырабляюцца на суперсучасным заходнім абсталяванні — ноу-хау, словам. Але, наколькі я ведаю, праграма разлічана на выпуск 150 тысяч тых жа каробак перадач, а патрэба КамАЗа ў межах 50 тысяч. Куды дзяваць астатняе?.. Вядомая справа, нам бы лепш аб'яднацца з якім-небудзь МАN, ці "Вольва", ці "Мерседэсам"... Але там усё на парадак вышэй, то навошта ім такі гешэфт? Кучкуюцца, як вядома, не чужакі, а сваякі... Калі якое аб'яднанне ці паглынанне і будзе мець месца, то гэтым павінны займацца спецыялісты, дзяржаўныя мужы. А калі яны раптам забудуцца пра нашы інтарэсы, то рабочыя могуць нагадаць: яны хоць і наёмныя працаўнікі, але ўсё яшчэ рабочы

Сцяпан Мікалаевіч, з прыходам на дырэктарства Аляксандра Бароўскага (напрыканцы 2009 г.) МАЗ як выкараскаўся з крызісу. Цяпер зноў працуеце ў тры змены, а не як раней тры дні на тыдні. Можа, і заробкі сталі ранейшымі, высокімі?..

— Так, горшае, здаецца, за спінаю. Бароўскі — трэба аддаць яму належнае — пераламаў сітуацыю. І факт застаецца фактам: сёння завод працуе амаль на ўсю

Дзіўна, але я на свае вочы бачыў аб'явы: МАЗу патрабуюцца свідравальшчыкі, наладчыкі, слесары, станочнікі... Літаральна сёння бачыў. катушку, штодня з канвеера сы-

ходзіць па 65 машын, і яны не за-

стойваюцца на заводскіх дварах

ідуць на продаж... Канечне, пе-

ражыўшы крызіс, абвальнае пад-

зенне вытворчасці, людзі зараз

толькі тыя, хто мае працу, прыс-

тойны заробак. Хаця, калі па шчы-

дакрызісны ўзровень — і ў вы-

творчым сэнсе, і ў плане раней-

шых заробкаў. Цяпер сярэдняя

два з паловай мільёны рублёў. На

першы погляд — зусім няблага. У

мяне, скажам, недзе 2,6 мільё-

на... Але ж у 2008 годзе, калі

пералічыць па ранейшым кур-

се долара, то выходзіла 1 ты-

сяча долараў. А цяпер? Амаль

удвая меней... Дэвальвацыя,

якая грымнула толькі што, абкар-

нала і тое, што мелі. Усцешвае

хіба адна думка: цяперашні мой

заробак утрая большы, чым у кал-

гасніка ці там якога жэсаўскага

работніка. Але з улікам росту цэн

гэта не можа ў сапраўднасці за-

даволіць чалавека, які цалкам ад-

даецца рабоце, проста фізічна

ўкалвае па поўнай праграме. Ця-

пер, між іншым, філоніць не выпа-

дае нават тым, хто раней не грэ-

баваў гэтым, — працоўная дыс-

цыпліна жорсткая. Уласна, з гэта-

га Бароўскі і пачынаў сваю ап-

тымізацыю — з навядзення эле-

ментарнага парадку на заводзе, з

дысцыпліны. Памятаю, як толькі

ён з'явіўся на заводзе, то адразу

аб'явіў: восем гадзін чалавек

павінен цалкам аддаваць працы.

Гендырэктар, па сутнасці, усё

ўзяў у свае рукі. Прызнацца, мне

імпаніраваў такі падыход. Ды і са-

ма праграма выхаду з крызісу, яс-

нае бачанне перспектывы ў

многім супадала з тым, што мне

блізка, што адпавядала нашаму

вольнаму прафсаюзу металістаў.

мы былі за тое, каб на заводзе

працавала столькі людзей, колькі

прадпрыемства здолее, як ка-

жуць, пракарміць. Многім такі па-

дыход быў упоперак. Але як тут

пагадзіцца? Любы мегазавод — ці

то "Мерседэс", ці то "Вольва", ці

то "Крайслер" — не пацерпіць ба-

ласт з выпівох, лайдакоў, пра-

гульшчыкаў! Карацей кажучы, за

варотамі аказаліся каля пяці ты-

заработная плата па заводзе -

ля двух тысяч вакансій. Скажу болей, начальства ездзіць па ваколіцах Мінска ў пошуках работнікаў. Зноў вяртаемся да ранейшай практыкі, калі сваімі аўтобусамі прывозілі на працу і адвозілі людзей, што жывуць у прыгараднай зоне. А што рабіць?.. МАЗ было паграз, але цяпер выкараскваецца на грунтавую дарогу... Заводу патрэбна рабочая задаволены. Не ўсе, вядома, а сіла, а людзям — работа. Але ёсць праблема: многія ўладкоўваюцца на працу, але праз нейкі час звальняюцца. Чаму? Раней быў расці, мы ўсё яшчэ не выйшлі на такі парадак: калі чалавек звальняўся, то яго заробак з усімі накруткамі аўтаматычна пераходзіў таму, хто займаў ягонае рабочае месца. Цяпер па-іншаму. Каб забяспечыць навічка больш-менш прыстойнай зарплатай, майстру, начальніку цэха трэба добра пакумекаць, дзе ж выкалаціць тыя грошы. Прыходзіцца хадзіць па крузе, прасіць вышэйшае начальства, выдзяляць са свайго фонду і гэтак далей. Многія не вытрымліваюць, сыходзяць... Тут, канечне, ёсць праблема, і яе патрэбна — так мне здаецца — вырашаць, а не адкладваць на потым. За якасную работу, за добрасумленную працу трэба плаціць адпаведна, а не пазіраць зверху ўніз, маўляў, ты ж толькі пераступіў парог цэха...

асноўная загваздка?

прывучаны да парадку, але і мне даводзілася вучыцца ў нямецкіх калег — два гады працаваў з імі на заводзе колавых цягачоў. Дык вось, нямецкі рабочы ні ў якім разе не дазволіць сабе мікроннага адхілення ад тэхпрацэсу, ён усё зробіць у поўнай адпаведнасці з праграмай, якая яму даведзена канструктарам, майстрам. Гэта ў

 Усё правільна — цяпер заводу, як ні дзіўна, патрабуюцца кваліфікаваныя рабочыя розных спецыяльнасцяў. За перыяд усіх крызісных пературбацый з МАЗа сышло, ці "сышлі", пяць тысяч работнікаў. А вось цяпер маецца ка-

– Сцяпан Мікалаевіч, пакуль аўтамабіль маркі "МАЗ" не канкурэнт "Мерседэсу"... Ні па якасці, ні па надзейнасці, ні па эканамічнасці, ні па камфортнасці. Некалі, памятаю, зрабілі (па выкупленай у немцаў ліцэнзіі) шыкоўны - проста дух захопліваў — аўтобус "Неаплан". Але на дарогах яго не відаць... І ўвогуле ўражанне такое, што нам не па сілах канкурыраваць з еўрапейскімі машынамі. У чым, на ваш погляд,

- Я не канструктар і ніякі не стратэг, а толькі кваліфікаваны рабочы з немалым стажам. Таму разважаць магу, гледзячы са сваёй званіцы. Дык вось, маё перакананне зводзіцца да наступнага: асноўная прычына неканкурэнтнасці прадукцыі МАЗа з лепшымі ўзорамі заходнееўрапейскіх машын — крайне нізкая тэхналагічная дысцыпліна. У шырокім плане — культура вытворчасці. І гэта толькі адна з праблем, але, на мой погляд, самая балючая. Сам не цярплю неахайнасці ў рабоце, недакладнасці, бо змалку

іх у крыві, у ментальнасці, у генах - як хочаш назаві. Пра звычайную працоўную дысцыпліну і казаць няма чаго. Наш генеральны,

шоўшы на МАЗ, замовіў абсалютна разумную стратэгію: мы не будзем гнацца навыперадкі з вядучымі аўтамабільнымі карпарацыямі, але будзем рабіць сваю машыну, карыстаючыся навейшымі ў свеце тэхналагічнымі распрацоўкамі, сучасным абсталяваннем і г.д. Правільна! І тое-сёе робіцца, але — зноў жа — не на тым узроўні, на якім павінна рабіцца. Ну, прыкладам, на заводзе разгорнута сапраўдная вайна з іржой, карозіяй металу. Раней як было? Горы ліставога металу ці там цэлыя вузлы, агрэгаты складзіраваліся пад адкрытым небам. Натуральна, праз нейкі час усё набывала руды колер. Паспрабуй потым тую іржу выдалі, загрунтуй, пафарбуй дэталі ці кабіну. У свой час закупілі спецыяльнае імпартнае абсталяванне для афарбоўкі МАЗаў, кабін найперш. А потым высветлілася, што не тое купілі. Як быццам сучасная тэхналогія двухкампанентнай афарбоўкі, але эфект не той, на які разлічвалі. А чаму? Зноў жа неахайнасць з боку заказчыкаў, непрафесійнасць так званых спецыялістаў. Калі ўжо наважыліся купіць дарагую імпартную лінію, дык вывучыце прадмет куплі, эканамічна абаснуйце выгаду, пашліце людзей на стажыроўку... Цяпер вось зноў будзем купляць, але ўжо другую лінію. На мой розум, дык варта было з самага пачатку набыць (нават калі гэта вельмі дорага) робатафарбовачны комплекс, які б цалкам выключаў умяшанне чалавека ў вытворчы працэс. Можа, хоць тады ў некаторых адпала б неабходнасць мыць рукі сальвентам... А самае галоўнае, нашы МАЗы не ржавелі б праз два гады эксплуатацыі, а выглядалі — ну хоць знешне — не горш за "Мерседэсы".

– Сцяпан, вы па жыцці аптыміст, а тут навялі такі змрок... Ці ўсё́ ж верыце ў светлае будучае МАЗа?

— У любым выпадку, рана ці позна — са мною ці без мяне (праз якую пару-тройку гадоў мушу сысці на пенсію) — завод канчаткова выкараскаецца на сталбавую дарогу, іншага я не ўяўляю. Усё ж МАЗ — сімвал Беларусі, брэнд, які ні ў якім разе нельга губляць. Калі мы, звычайныя рабочыя, тое разумеем, то вялікім начальнікам і падаўна трэба гэта ведаць і ўсведамляць.

> Георгій ЧЫГІР. Фота аўтара.

ЗДАРЭННЕ

Пад Лепелем знайшлі паўтары тысячы авіябомб

Буйны склад боепрыпасаў часоў Вялікай Айчыннай вайны знойдзены ў Лепельскім раёне.

Як паведаміў БЕЛТА следчы-крыміналіст пракуратуры Віцебскай вобласці Валянцін Сухавееў, пры правядзенні меліярацый ных работ паблізу вёскі Дражна рабочыя знайшлі каля 200 авіябомбаў. Потым, пры абследаванні ўчастка сапёры вайсковай часці №5530 выявілі 1428 авіябомбаў. Як адзначаецца, у гады вайны ў гэтых месцах знаходзіўся аэрадром

«Ямаха» зацікавілася...

Найбуйнейшы ў свеце вытворца музычных інструментаў кампанія "Ямаха" зацікавілася прапановамі рэканструяваць Барысаўскую фабрыку музычных інструментаў.

прайшлі ў Мінску. У апошнія гады свайго існавання фабрыка знаходзіцца ў жудасным стане: некалі тут працавала тры тысячы чалавек, а за-

кіраўніцтва японскай карпарацыі сталося толькі чатырыста. Знос абсталявання — амаль на 90 працэнтаў. Інвестараў для прадпрыемства шукаюць ужо пяць гадоў, і вось з'явілася надзея на вядо-

У Пінску з'явіўся плывучы гатэль

спусцілі на ваду першы ў Беларусі плывучы гатэль "Палессе", які з дапамогай спецыяльнага буксіра будзе курсіраваць па

дзесяць двухмесных кают з выго-

Акрамя таго, ёсць утульная каюта з тэлевізарам і барам. Цэ-

Прыпяці. Усяго ў рачным гатэлі лы тыдзень турысты змогуць падарожнічаць па палескіх рэках (менавіта такая аўтаномнасць ходу новага судна), перадае "Еўрапейскае радыё для Беларусі"

ИЗ ПОЧТЫ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

Остановитесь!

(Задумайтесь...)

Уважаемый Иосиф Павлович! Я не понимаю, что творится в нашей стране. Я пишу Вам, так как Ваша газета наиболее компетентная и объективная. Все остальные пересказывают, как правило, информацию официальных СМИ. Там не видно ни одной живой мысли, все нацелено на то, чтобы задурить голову населению, которое очень не самостоятельно и легко поддается дешевой пропаганде. Мне совершенно непонятно, почему руководство страны молчит, не объясняет причину исчезновения из свободной продажи валюты. Это же явный кризис, катастрофа для страны. Кто виноват в том, что страна скатилась к такому плачевному состоянию? Почему президент не выступит и не скажет четко и ясно (а не в общих словах), что нас ожидает в ближайшем будущем? Видимо, ничего хорошего, так как в этой пятилетке надо возвращать миллиарды долларов иностранных кредитов. В этой связи возникают сомнения в целесообразности высокозатратных и ненужных стране проектов, в частности, проекта АЭС.

В "Народной Воле" уже обсуждался этот проект. Здесь можно выделить три аспекта: экологический, экономический, энергетический. Экологические аспекты на фоне событий в Японии, а еще раньше в Чернобыле, всем видны. Они показывают, что АЭС на базе технологий прежних поколений очень опасны. А ведь у нас собираются строить АЭС третьего поколения, правда, несколько технически усовершенствованную. Но технологическая основа осталась прежняя. Надо ли торопиться тратить деньги, которых у нас нет? Россия это понимает, но для нее важно загрузить свои производственные мощности, которые недоиспользуются из-за отсутствия спроса в мире на такие АЭС. Между тем в мире (США, Япония, Франция, Россия, Великобритания) ведутся разработки АЭС четвертого поколения, которые предусматривают подавление радиоактивных отходов в самом реакторе. Такие реакторы намечается ввести в строй к концу нынешнего и началу следующего десятилетия. Кроме того, РФ намечает ввести в 2012 году реактор-размножитель мощностью 800 МВт, опираясь на 30-летний опыт эксплуатации такого же реактора мощностью 600 МВт, а с 2018 года организовать серийное производство таких реакторов. Надо ли нам так торопиться? Тем более что мы можем без ввода АЭС обеспечить покрытие роста электропотребления до 2030 года.

Посмотрим на экономическую сторону этой проблемы. Установленная мощность тепловых электростанций Беларуси составляет около 9000 МВт, а электрическая нагрузка на конец 2010 года примерно 6000 МВт. То есть резерв равен 3000 МВт. К 2020 году намечается рост электрической нагрузки примерно на 1000 МВт и тогда резерв составит 2000 МВт. Не надо ничего вводить нового, достаточно только поддерживать действующее оборудование, восстанавливая и обновляя его. Это требует гораздо меньших затрат, чем ввод АЭС стоимостью около 10 миллиардов долларов вместе с инфраструктурой. К 2030 году нагрузку можно будет покрыть за счет действующих, но обновленных и модернизированных электростанций. Природный газ, который используется на наших станциях, Россия гарантирует поставлять до 2100 года. Если не ругаться с Россией, то мы будем обеспечены этим топливом. До 2030 года нам не понадобится АЭС. А там, возможно, появятся новые ядерные технологии. А пока мы должны опираться на действующие станции, вводя генерирующие мощности, как это делают на Западе, на базе возобновляемых источников энергии: ветер, гидроэнергия, солнце, биомасса. За счет этих источников можно покрыть до 30—40 процентов потребности в энергии. Это будет дешевле и экологичнее, чем АЭС старого поколения.

Энергетическая сторона проблемы состоит в том, что АЭС не вписывается в режим работы нашей энергосистемы. Блоки такой крупной единичной мощности не могут вписаться в режим и об этом знают все энергетики, но они об этом боятся говорить руководству страны. А последнее ничего слушать не хочет. Введенная мощность АЭС окажется избыточной. Чтобы вписать ее в режим, потребуются огромные дополнительные инвестиционные затраты, соизмеримые со стоимостью самой АЭС. Говорят, что ее можно будет экспортировать. Но куда? Россия вводит в Калининградской области свою АЭС такой же мощности. Такая большая мощность ей не нужна, и она не скрывает, что будет экспортировать эту электроэнергию в Беларусь и страны Балтии. Но нам она не нужна. Прибалтам также не нужна, так как в Литве вводится своя АЭС. В Эстонии и Латвии также обеспечивается полный баланс мощностей. Непонятно, как может Российская Федерация соглашаться строить в Беларуси копию своей АЭС в Калининградской области, ведь она подрывает экономическую основу сооружения своей АЭС, составляя ей сильную конкуренцию, сведя на нет целесообразность ввода станции в РФ. Это же экономическое безрассудство со стороны России. Здесь какая-то политическая игра. Предполагаю, что Россия, в конце концов, откажется строить белорусскую АЭС, а у нас будут уже затраены огромные деньги.

Хотелось бы, чтобы кто-либо из компетентных людей высказал свое мнение по этому вопросу.

л.п.филиппович,

Уважаемый Л.Филиппович!

"Народная Воля" разделяет Вашу озабоченность. И принимает Ваше предложение продолжить разговор на судьбоносную тему. Действительно, хотелось бы, чтобы компетентные должностные лица из высоких государственных структур ответили на вопросы автора сегодняшней публикации. Думается, не все его рассуждения являются бесспорными.

Абдзіралаўка

Перада мной наша раённая газета "Працоўная слава" ад 31 снежня 2010 года. У ёй надрукавана рашэнне Валожынскага раённага выканаўчага камітэта, згодна з якім за 1 метр квадратны зямлі мне трэба цяпер плаціць 2173 рублі. Я спачатку не паверыў сваім вачам. У мяне больш за 18 сотак зямлі, якая дасталася ў спадчыну ад бацькі. Спадчына юрыдычна аформлена.

Я пералічыў некалькі разоў, і атрымалася, што мне трэба заплаціць за зямлю 4.074.375 рублёў. Вось дык падатак на зямлю!

> Сёння я пайду на noumv...

Паважаная рэдакцыя "Народнай Волі"! Сёння дзень, калі я пайду на пошту і вазьму "Народную Волю". Вялікі вам дзякуй!

Я кінуў чытаць дзяржаўныя газеты і не гляджу больш БТ, бо яны часта трусаў выстаўляюць героямі, дурняў - разумнымі, а разумных людзей утоптваюць у гразь. Пра гэта можна сказаць словамі Кандрата Крапівы: "Другі баран ні бэ, ні мя, а любіць гуч-

В.КОЛАС, г.Пінск.

"Мы знаем, что проиграли,

но мы выйдем на площадь, что-

бы продемонстрировать волю

народа к переменам, к тому, что-

бы в стране правил Закон, а не

по прихоти самодержца реша-

ром 1825 года патриотически на-

строенные военные Российской

империи — декабристы вывели

на Сенатскую площадь столицы

своих людей. И произошла кро-

капли воды похожие события

произошли на центральной пло-

щади Беларуси — 19 декабря

2010 года. В 1825 году на мирно

стоящих людей царь Александр I

бросил свои войска, а сейчас на

мирных демонстрантов был бро-

времени были объяснения тому,

В школьных учебниках моего

Спустя два столетия как две

Так ранним декабрьским ут-

лись судьбы людей"

вавая трагедия.

шен спецназ.

İ гэта не ўсё. Трэба яшчэ плаціць за нерухомасць: хлеў, дом...

Некалі камуністы-сталіністы сагналі сялян у калгасы, абрэзалі сядзібныя ўчасткі да вуглоў, забралі коней, вупраж і г.д. Абакралі людзей у поўным сэнсе гэтага слова. Ці адрозніваецца сённяшняя ўлада ад улады камуністаў? Не! Гэта ж трэба дадумацца да такіх вялікіх падаткаў на зямлю, нерухомасць!

А каго я буду карміць у выніку такога падатку? Раённых чыноўнікаў, якіх развялося, як жабаў у сажалцы. Казна пустуе, а карміць гэтых дармаедаў трэба. Дык давай абдзіраць людзей падаткамі, цэнамі... Безумоўна, многія, хто атрымаў ад бацькоў спадчыну, зараз адмовяцца ад яе. Каму будзе выгадна ездзіць за 40-70 кіламетраў працаваць ды яшчэ плаціць мільёны?!

Вынікам такой палітыкі стане толькі тое, што вёскі зарастуць

3 павагай -

Аляксей ТРАПАШКА.

г.Валожын.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Чым зараз займаецца Энвер Барыеў?

Здаецца, былога міністра па надзвычайных сітуацыях Беларусі Энвера Барыева кіраўнік дзяржавы абяцаў працаўладкаваць. Прынамсі, такі пасыл быў у адпаведным паведамленні прэс-службы кіраўніка дзяржавы. Хацелася б ведаць, працуе Барыеў альбо не? Ён жа яшчэ адносна малады генерал — яму, калі не памыляюся, усяго 47 гадоў...

Сяргей ГЛУШКО, Мінск.

Генерал-лейтэнант Энвер Барыеў пакуль знаходзіцца ў рэзерве. Пра гэта падчас онлайнканферэнцыі на сайце tvr.by паведаміў цяперашні міністр па налзвычайных сітуацыях Уладзімір Вашчанка

Барыеў — высакакласны спецыяліст, пісьменны, падрыхтаваны, — сказаў Вашчанка. – Хуткім часам яму прапануюць працу.

Марына ВіШНЕЎСКАЯ.

ДИСКУССИЯ

Декабристы

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Амаральна і абуральна

Прывітанне, паважаная рэдакцыя паважанай газеты! Хачу звярнуць увагу грамадскасці на новы

спосаб выкалачвання грошай з насельніцтва. Я набыў бардзюры, каб устанавіць іх вакол агароджы на могілках маіх бацькоў. Пры ўезде на Каладзішчанскія могілкі (Мінск) з мяне запатрабавалі 25.000 рублёў за паслугі. Я паказаў рыдлёўку, сказаў, што буду ўстанаўліваць бардзюры сам, без дапамогі работнікаў могілак. А мне ў адказ выдалі дакумент — "Памятка для юр. и физ. лиц при проведении

ими единичных работ по установке надгробных сооружений и(или) благоустройству места захоронения." за подпісам дырэктара УП "Спецкомбинат КБО" Н.П.Ракевіча. З гэтай паперы я і высветліў, за якія паслугі з мя-

не грошы спаганяюць. Аказваецца, за:

функцыю кантролю; - аказанне кансультацыйных і дапаможных

 карыстанне вадой і кантэйнерам для смецця

За ўстаноўку лавы бяруць 15.000; помніка - 40.000 рублёў.

Я ставіў помнікі і бардзюры не раз (наймаць людзей з фірм для мяне дорага), маю вопыт, кансультавацца мне ні з кім не трэба. Але грошы давялося плаціць.

Лічу гэта дзяржаўным рэкетам. Мяркую, што амаральна і абуральна шукаць крыніцу даходу ў памкненні грамадзян шанаваць памяць сваіх продкаў. Ігар Мікалаевіч

СУШЧЭВІЧ.

працавацьме пракурор

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

У святліцы

з гэтых пор

У 2011-2015 гадах у Беларусі будзе пабудавана 18 новых будынкаў раённых і гарадскіх пракуратур.

Каму ў дзяржаве год каторы Пашана, слава найпярод? Ад ласкі млеюць пракуроры, Яны — вышэй за ўвесь народ. Яшчэ дадаць дарэчы будзе: Таксама ўжо каторы год У гэтай "касце" ёсць і суддзі Ім — многа грошай, шмат даброт. Не дзьмуць і ў вус Закона служкі. İ, лёсы ставячы на кон, Здымаюць з нас, як кажуць, стружкі, Не надта дбаюць пра Закон. Каб не глядзецца нехлямяжа, Даброты мець нашармака, Для іх важней, куды пакажа, Пашле уладная рука. Забойцы трапілі за краты. Ды правадыр зрабіў намёк... З турмы прывезлі іх дахаты, Да родных дзетак і жанок. . Қалі ж быў Бацька не ў гуморы І хтосьці "нашаптаў" яму, Свайго калегу-пракурора Заканапацілі ў турму. Калі ж нацдэмы-дэманстранты На Плошчы зладзілі бузу, Лупілі іх міліцыянты, Як Сідар некалі казу. А пракуроры ўсе і суддзі, Як па загадзе — тут як тут. І ўжо сядзяць у турмах людзі, Сабе чакаючы прысуд. Такія кінутыя сілы! Усе ўжо ўзяты ў абарот İ толькі хлопцы, што з Расіі, Ад сцен турэмных "адкасілі (З Расіяй нам не трэ' турбот). Улада ўдзячная за гэта. Í, натуральна, з гэтых пор, Нібы святліцы, кабінеты Хай мае кожны пракурор.

* * *

А ў турмах, дзе сядзельцы нашы Свае адлічваюць гады, 3 вякоў зас...ыя парашы шконкі-нары — назаўжды.

Ад рэдакцыі: Выйшла ў свет чарговая кніга Алеся Няўвеся "Пустадомкі", якая ёсць у продажы ў мінскай краме "Акадэмічная кніга". Са зместам папярэдніх кніг нашага пастаяннага аўтара ("Дзежка дзёгцю", "Адлуп", "Ад аргазму да маразму"), а таксама з новымі фельетонамі можна пазнаёміцца на сайце: www.alesnauwes.com.

АБРАЗКІ

АРАБЕЙ

Пошукі ісціны

Цішыня

Пасварыліся хворыя ў палаце, ды так сур'ёзна, што ніхто ні з кім не гаворыць. І ў палаце з раніцы да вечара ўсталявалася цішыня, якая спрыяла лячэнню і выздараўленню хворых.

Жанчыны

Адна хворая ў нашай палаце пачынала раніцу з макіяжу — мазалася крэмамі, фарбавала вейкі, бровы.

Другая хворая, перад тым як легчы на аперацыйны стол, вышчыпала сабе бровы, а потым папрасіла нянечку, каб прынесла ёй самы прыгожы халат.

Вось такія мы, жанчыны, і ў труне хочам выглядаць прыгожа.

Сорам

Недзе ў пятым класе я напісала для насценгазеты верш пра настаўніцу прыродазнаўства. Верш быў дурны і абразлівы для настаўніцы. Настаўніца выклікала мяне і пачала даволі мякка ўшчуваць — маўляў, дзеці пра дарослых так пісаць не павінны. Але словы ўшчування я прапусціла тады міма вушэй.

Сорамна за той верш мне зрабілася гадоў цераз дваццаць. цяпер за яго сорамна.

Перавага

Харошы яўрэйскі паэт Хаім Мальцінскі казаў: "Я пішу вершы толькі для сваёй цешчы, бо яна адна цяпер ведае яўрэйскую мо-

ву і можа мае вершы чытаць". А я пішу для Ніны Мацвееўны, для Соф'і Парфір'еўны, для Валянціны Аркадзьеўны, для Лілі Радзівонаўны і яшчэ для некалькіх маіх прыхільніц, якія яшчэ ведаюць беларускую мову і лю-

Паэтка

Яна прыязджала да мяне на таксі з сабакам пад пахаю і прасіла пазычыць грошай. Я пазычала. Ці аддавала яна — не памятаю.

Блазны

Мінулым часам каралі трымалі пры сабе блазнаў, і тыя не баяліся казаць каралям праўду ў вочы. Часам называлі каралёў нават дурнямі, і каралі іх за гэта не каралі.

Няхай бы і нашы каралі-прэзідэнты трымалі пры сабе блазнаў — якіх-небудзь журналістаў, каб і тыя не баяліся пісаць і гаварыць праўду.

З веку ў век

Правіцелі, палітыкі нагадзяць у жыцці, загубяць мільёны жыццяў, а потым паміраюць, пакінуўшы разграбаць тое зло наступ-

Правіцелі, палітыкі наступных пакаленняў спрабуюць тое зло расхлябаць і робяць новыя злачынствы, і таксама паміраюць, . пакідаючы расхлёбваць зло нашчадкам.

I так з веку ў век.

Герой вайны

Маршал Жукаў, які перамагаў у суровых бітвах, прымаў капітуляцыю Германіі і на белым кані Парад Перамогі, калі трапіў у апалу да Сталіна — прыніжаўся перад ім, каяўся.

Сведка

Я была сведкай, як рушылі цэрквы, касцёлы, скідалі крыжы. палілі абразы. Каля Дома ўрада стаяла цэркаўка, як лялька, яе называлі Чыгуначнай, аднойчы ад яе застаўся адзін друз. Сёння я сведка, як адбудоўваюць цэрквы, касцёлы, а самае

высокае начальства цалуе абразы і абдымаецца са святарамі. Дзе ж яна, праўда?

Партрэты

Захапіўшы тэрыторыю Беларусі, немцы ў час вайны пачалі наводзіць тут свой парадак. З аднаго боку, на вуліцах і скверах панастаўлялі шыбеніц для тых, хто ім аказваў супраціўленне. З другога боку, паадчынялі беларускія школы, семінарыі — абяцалі беларусам пасля вайны незалежнасць.

Падручнікаў для школ і семінарыяў не выдавалі, і прыходзілася карыстацца савецкімі, толькі з тых кніг загадалі павыдзіраць партрэты Леніна, Сталіна.

Іншы час, іншая эпоха. Сёння тыя партрэты з падручнікаў не выдзіраюць. Небяспечныя партрэты проста не друкуюць.

Праз гады

Ён быў закаханы ў тую дзяўчыну — прыгожую. Студэнтку першага курса інстытута. Але ў яе была свая кампанія, вакол яе вілося шмат кавалераў не роўня яму, яны была для яго недасяжная, ён мог толькі праз акно пазіраць ёй услед, калі яна, ганарыстая, праходзіла каля яго дома.

Ішлі гады. Ён чуў, што яна выйшла замуж. І ён ажаніўся з іншай, але сэрца не пакідаў вобраз той.

А гады ішлі далей, і вось ён удавец, і яна ўдава. Дзеці і ў яго, і ў яе дарослыя. Сустрэліся на вуліцы. Доўга гаварылі. Успаміналі маладосць. Яна, вядома, змянілася, пастарэла, але ён бачыў у ёй тую, як некалі. İ ў яго, пажылога ўжо мужчыны, зноў заныла сэрца.

Жыццё патаўкло яе, і яна зрабілася мякчэйшая, не такая ганарыстая. І ён адважыўся. Паклікаў яе замуж. І яна згадзілася.

Сплаканыя вочы

Яна сядзела ў крэсле і ўспамінала. Ёй больш нічога не заставалася рабіць, як сядзець у крэсле і ўспамінаць. Зусім сапсаваліся вочы, яна не магла чытаць і нават не магла глядзець тэлевізар. Але, як на тым экране тэлевізара, перад ёю ўсплывалі малюнкі яе жыцця.

Яна доўга не магла выйсці замуж, хоць была і не брыдкая, і адукаваная, але тут як каму пашанцуе. А потым знайшоўся чалавек, і яны пажаніліся. І нарадзіўся хлопчык. І прыйшло шчасце. Ды шчасце аказалася кароткім, чалавек пачаў піць, сям'і не глядзеў, і яна, можна сказаць, адна гадавала сына. А хутка гарэлка і зусім звяла мужа са свету. Засталася ўдавою з хлопчыкам. У ім была цяпер адзіная яе радасць.

Выгадавала сына. Скончыў інстытут, ажаніўся, падараваў ёй /нучку. Нішто не прадракала бяды. І раптам прыходзіць сын да

 Мы́ ўсёй сям'ёй з'язджаем у Канаду. Тут я сябе не магу рэалізаваць. Мы прадамо тваю двухпакаёвую кватэру, табе купім аднапакаёвую. У Канаду эмігрантаў без грошай не прымаюць.

Можа, тады яна і выплакала свае вочы. І цяпер у сваёй аднапакаёвай кватэры сядзіць з раніцы да вечара ў крэсле і ўспамінае, успамінае...

На базары

Мне часам здаецца, што жыву я на базары, дзе кожны хоча прадаць сябе як мага даражэй. І зайздросціць таму, у каго цана, яму здаецца, вышэйшая за ягоную. Прымае захады, каб збіць цану свайму канкурэнту — плёткамі, нагаворамі. Бывае, гэта яму ўдаецца.

(Працяг будзе.)

что произошло на Сенатской площади: "Их народ не поддержал, потому что их не понял". В литературных произведениях события трактовались по-разному. Так, в одном из них написано: "Чего же они хотели?" — спрашивает крестьянин у своего барина. Барин отвечает: "Хотели, чтобы сам народ то есть я и ты — царя себе выбрали". "Да ну?!" — воскликнул крестьянин. Затем разразился громким хохотом, повторяя: "Чтоб я царя выбирал?..'

И тут не исключена аналогия с нашей ситуацией. События на Площади глубоко тронули многих "неабыякавых людзей", о чем свидетельствуют многочисленные отклики в "Народной Воле". Очень верно сказал Семен Букчин, что 19 декабря наивная, идеалистически настроенная, лишенная серьезной организационной опоры и четкого политического и тактического расчета оппозиция буквально за несколько часов невольно оказалась на собственных похоронах. И что совсем скверно — похороненными оказались многие общественные надежды. Впрочем, избавление от иллюзий может быть и полезно.

Время идет, пришла пора для серьезных размышлений по поводу произошедших событий. Более печальных выборов для демократически настроенной части населения еще никогда не было. Невозможно даже поверить, чтобы серьезные люди, политики не предвидели такого финала. Но ведь правда и то, что они наотрез отказались объединиться и выбрать единого кандидата. Каждый захотел стать президентом, хотя так не бывает. Они даже не соизволили согласовать тексты своих предвыборных выступлений, построили их по принципу "кто больше пообе-

шает". И выглядели какими-то

призывы: "На Площадь!" и "Не бойцеся!". А я вот думаю: как же мог известный поэт, писатель позаимствовать это "Не бойцеся!" у Папы Римского Яна Павла II, который их произнес, обращаясь к полякам 30 лет назад? Как же он, Некляев, не понял, что белорусы и поляки, особенно того времени, это не одно и то же? Вот если бы он позаимствовал у поляков того времени методы конспирации, распространения листовок (даже в зерносушилке в Польше недавно была найдена листовка), была бы реальная польза. Кстати, поляки в то время и тексты переговоров зашифровали сложным кодом, поэтому и победили. А тут что? Открытым текстом все говорилось, как будто кому-нибудь не известно, что всё и вся в Беларуси прослушивается и записывается. Сплошное ротозейство!

Юрий Ходыка предлагает из этой же оппозиции выбрать нового лидера. Я категорически не согласен с этим. Есть правило: с проигравшего стратегическое сражение командующего снимают не только погоны, но иногда и

Чтобы новой оппозиции в очередной раз с треском не провалиться на выборах, ей нужно всю свою деятельность на сей раз посвятить работе с населением. И

вот тут уже действовать по польскому варианту: наладить изготовление печатного материала на все животрепещущие проблемы, содержательных и доступных листовок, брошюр, газет и т.д. И не только на белорусском, но и на русском языке. Нельзя игнорировать тот факт, что в нашей стране почти все население обрусевшее, все предприятия, все делопроизводство, наконец, все школы русскоязычные. Немалая часть населения даже вообще отказывается от печатных изданий на белорусском языке, любую листовку на белорусском многие тут же выбрасывают вон. Политики не должны игнорировать этот факт. С каких же тем нужно начи-

нать? А с самого главного почему столько лет один и тот же человек пребывает у власти? Надо обобщить в небольшой листовке весь материал Гарри Погоняйло, Олега Волчека, Виктора Дашука и других авторов, статьи которых были напечатаны в "Народной Воле". К сожалению, до сих пор нет

четкого объяснения, что такое демократия, какой смысл заложен в словосочетании "демократическая конституция". Все, кто занимается этим вопросом, грешат словоблудием. Когда-то Наполеон сказал: "Я в историю войду не тем, что выиграл 42 сражения, а тем, что написал конституцию, которая будет жить в веках". Так что же такого он заложил в своей конституции? Бескровное отстранение от власти любого диктатора через заранее установленный срок. Но для того, чтобы это было возможно, разработаны так называемые демократические институты, или свободы. И никакие ухищрения не могут изменить главную норму — срок пребывания у власти одного и того же лица. Тот, кто сам себе продлевает этот срок, хотя и руками народа, делает это незаконно. Народ, оказавшийся в тоталитарной стране в заложниках у несменяемого правителя, всегда голосует за диктатора. Есть даже такое определе-"Народ любит своих палачей". Иначе как можно объяснить, что Гитлер, прежде чем развязать мировую войну, провел семь референдумов? И все выиграл...

Значит, сам факт наличия бесконтрольной и несменной власти в стране говорит об отсутствии демократии. Зачем тогда так называемым наблюдателям ехать сюда и смотреть то, что увидеть невозможно? Показателен пример М.Горького, который поехал на Соловки и ничего плохого там не увидел: кругом чистота и порядок, и заключенные такие радостные, всем довольные..

Политическое устройство нашей страны соответствует периоду советского времени, никакого нового "пути Беларуси" нет. Лукашенко себя называет президентом, но по существу — это генсек того коммунистического режима при полном отсутствии разделения властей, он пожизненный диктатор. А все это потому, что люди не знают другого государственного устройства. Они не знают, что такое разделение властей, что такое по сути демократия. Им никто и никогда этого не разъяснил. Пока народ будет ориентирован только на 'чарку и шкварку", будет и пожизненный диктатор. Вот такая у нас страна. И как-то надо разрушать эту дремучесть. У нас не Польша и тем более не Тунис и

В сложившихся условиях я бы предложил В.Некляеву, если все сложится удачно, продолжить кампанию "Говори правду!" и рассказать людям правду о Конституции, разыскать людей, голосовавших за нее на референдуме, узнать, что они сейчас думают. Возможно, надо начать кампанию за отмену прежнего решения, то есть попытаться провести кампанию за ликвидацию результатов того референ-

> П.МУРАШКО. Могилев.

ЧТО ТАМ, В ЛИВИИ?

Боевая ничья

Ни Каддафи, ни его оппоненты не могут добиться значительных успехов

Международная коалиция забрасывает ливийские военные объекты "томагавками" и бомбит их с самолетов, вследствие чего армия полковника Каддафи стремительно деградирует. Однако повстанцы, даже воодушевленные поддержкой с воздуха, все равно ничего толкового предпринять не могут: сил и умения не хватает.

Ливийские военные вынуждены констатировать, что их боевая мощь значительно сократилась. Под Триполи, например, "томагавки" сравняли с землей воинскую часть, где ждали своего часа установки залпового огня, танки и другая бронетехника. Офицер ливийских вооруженных сил, показавший руины части корреспонденту BBC News, нашел лишь один повод для радости: на ночь из части увели всех людей, поэтому погибших вследствие ударов там не было.

Последствия другого примера использования авиации все мировые телеканалы транслировали из-под Бенгази: колонна ливийской бронетехники, которая направлялась к "столице" повстанцев, превратилась в груду металлолома.

Государственные СМИ Ливии после первого же дня бомбардировок заявили о десятках погибших и сотнях раненых из числа мирных жителей, а также якобы разрушенной ракетой больнице. Однако на просьбы иностранных корреспондентов в Триполи продемонстрировать хотя бы какое-то доказательство этих слов ответом было молча-

У американцев, впрочем, тоже появились первые потери как боевые, так и имиджевые. 21 марта вследствие "механических неполадок" под Бенгази разбился тактический истребитель F-15. Одного пилота нашли и до прибытия спасателей приютили у себя местные жители.

А со вторым случилась неприятная история. Вертолет ВМС и местные жители нашли его почти одновременно. Американцы не сразу сообразили, что ливийцы, бегущие к их пилоту, опасности для него не представляют. Поэтому по хозяевам дали очередь из пулемета, установленного на вертолете. В итоге шестеро ливийцев с ранениями различной степени тяжести оказались в больнице.

Американцы постарались не рекламировать произошедшее: очень уж некрасиво получилось. Но британские журналисты предали эту историю огласке. Впрочем, закончилось все более или это, Каддафи пообещал раздать менее полюбовно: военные с сожалением признали, что ошиблись. А один из пострадавших ливийцев оказался на редкость отходчивым человеком. Весь перемотанный окровавленными бинтами, лежа на больничной койке, в эфире BBC News он заявил, что его ранение — это не слишком высокая цена за свержение диктатора, и призвал НА-ТО продолжать бомбардировки.

Американцы не смогли побороть искушения отбомбиться по символу "кровавого режима" резиденции Каддафи. Как результат, некий трехэтажный дом на ее территории стал грудой щебня. Командование операции пояснило, что без этого было никак: дом, по их словам, был непростой — в нем располагался командно-коммуникационный центр ливийской армии.

Но удар по резиденции Каддафи не прошел незамеченным в мире. У США и союзников начали интересоваться: а не на лидера ли джамахирии началась охота? Ведь мандат ООН действия подобного рода не предусматривает

Сам же Каддафи поспешил воспользоваться настроениями сомневающихся. Переждав, пока его резиденцию разбомбят окончательно, на обломках он произнес зажигательную речь. Суть ее была примерно такой: он никого не боится, соберет своих людей, "все исламские армии" и победит всех "крестоносцев". Бояться ему и правда было нечего: переполненную экспрессией тираду слушали тысячи полторы человек, среди которых находились заранее доставленные туда женщины и дети. Руки у американцев наверняка чесались, но ударить по толпе они так и не

Если смелости Каддафи не занимать, то вот насчет победы возникают сомнения. Разбить повстанцев в Бенгази ему не удалось. Под Мисуратой, которая сопротивляется правительственным войскам, натовцы уничтожили обстреливавшие город гаубицы, дав повстанцам вздохнуть чуть свободнее. Авиация союзников сделала затруднительным любое наступление, сопряженное с перемещением большого количества боевой техники. Если за дело возьмутся БПЛА, приспособленные для нанесения ударов по единичным целям, то даже один-единственный танк с места на место пере-

гнать будет непросто. Прекрасно осознавая все

миллион единиц стрелкового оружия своим сторонникам, чтобы задавить противника числом. Однако реализация этого плана забуксовала. Дело тут вот в чем. В Триполи сейчас на людях все, конечно, до беспамятства обожают джамахирию. Но стотысячных демонстраций в поддержку Каддафи не наблюдается, а кроме того, все помнят, что и в столице Ливии в феврале проходили беспорядки. В этой ситуации раздача оружия населению может оказаться палкой о двух кон-

Повстанцам, конечно, все эти новости — как бальзам на сердце. Однако вместо того, чтобы организовать какое-то подобие армии и пойти в наступление, они беспрерывно празднуют, стреляют в воздух и фотографируются на фоне подбитой техники, флагов и друг друга.

После начала натовских бомбардировок часть оппозиционеров с песнями и знаменами пошла захватывать город Адждабия. Атака была моментально отбита с большими потерями для напа-

Даже если самолеты коалиции разотрут в порошок всю боевую технику правительственных войск, то радости повстанцам (в их нынешнем виде) это добавит немного. Как рассказывают очевидцы, организация и дисциплина в их рядах отсутствуют, повсюду царит фантастический беспорядок. Никаких представлений о разведке, резервах, организации обороны или наступления нет. Как написал в своем блоге один из фотографов Агентство Франс Пресс, повстанцы вообще с трудом разбираются, как что работает: в частности, из гранатометов они стреляли по самолетам противника, а из зенитных пулеметов по танкам.

Понятное дело, что против нормально обученной армии у вооруженной и очень шумной толпы шансов почти нет. Ситуация может измениться с появлением у повстанцев правительства, в котором, возможно, найдется место и для министерства обороны. Возможно, эта новая структура наведет хоть какой-то порядок в рядах своей "армии".

Но на нынешний момент ситуация в Ливии складывается патовая: ни Каддафи, ни его оппоненты на земле переломить ситуацию в свою пользу пока не могут. Боевая ничья. Такое мнение высказал Иван Яковина на сайте Lenta.ru.

KOPOTKO

Манифестации в Испании: «Пусть за кризис платят банки и политики!»

В ожесточенные столкновения с полицией вылилась в Мадриде акция протеста против растущей безработицы и мер жесткой экономии, вводимых испанскими властями. Ранения получили несколько манифестантов и стражей порядка.

Демонстранты блокировали движение в центре испанской столицы, устроив сидячую забастовку на основных магистралях. Разгоняя собравшихся, полицейские пустили в ход дубинки. 24 участника акции протеста были арестованы.

Демонстрации в преддверии выборов в местные органы власти прошли в более чем 50 городах Испании. Их участники требовали, чтобы за финансовый кризис расплачивались в первую очередь банкиры и политики, а не простые граждане с низким и средним доходом

В Сирии от рук сил правопорядка погибли более 770 человек

9 человек были убиты в Сирии во время стокновений между оппозицией и военными за последние два дня, несмотря на отданный ранее солдатам приказ не открывать огонь на поражение. В городе Телль-Калах недалеко от границы с Ливаном армия проводит операцию по подавлению антиправительственных протестов, которую официальный Дамаск называет антитеррористической. Ранее войска были введены в Хомс и Банияс.

Сотни сирийцев покинули охваченные насилием приграничные районы и перебрались в Ливан. По оценкам правозащитных организаций, всего за 2 месяца антиправительственных выступлений в Сирии от рук сил правопорядка погибли более 770 человек, тысячи арестованы.

Крупнейший в мире женский университет

Монарх Саудовской Аравии Абдалла ибн Абдель Азиз, представители королевской семьи и члены правительства приняли участие в церемонии открытия крупнейшего в мире женского Университета принцессы Норы бинт Абдель Рахман. На его строительство ушло свыше 5 миллиардов долларов. Он способен принять 50 тысяч студенток.

Народная

Вот так приходится жителям Восточной Явы, что в Индонезии, переходить улицы и ручьи во время наводнений и оползней, которые здесь бывают регулярно.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ...

Кто он, Михаил Моргулис?

Вспоминается первая пресс-конференция А.Лукашенко после оглашения официальных результатов президентских выборов, которые прошли 19 декабря 2010 года. В зал Дворца Республики случайные люди попасть, конечно, не могли. Но мое внимание привлек пожилой человек необычной внешности, который назвался основателем движения "Духовная дипломатия". Запомнил его фамилию — Михаил Моргулис. С ним с какой-то особой симпатией вел диалог Лукашенко, чувствовал, что Моргулис специально прилетел в Беларусь, чтобы потом делать пиар Лукашенко...

Не могла бы "Народная Воля" подробнее рассказать о том самом Моргулисе. Что это за деятель, где он раньше жил, где он теперь обитает, чем занимается, какие интересы привели его

Станислав Борейко.

тон, Чикаго), выпустившего на русском языке более 100 произведений известных западных христианских авторов. Президент американской ассоциации "Международный христианский мост", основатель движения "Духовная дипломатия", советник ряда комиссий Конгресса США. М.Моргулис — ведущий ряда религиозных телевизионных программ в США, России, Беларуси и других странах СНГ. В частности, в 90-е годы он вел на российском телевидении про-

го единства народов мира. Михаил Моргулис не раз приезжал в Беларусь. Внимательные люди заметили — он не может, чтобы не спеть дифирамбы А.Лукашенко. "Но в этом ли заключается духовная дипломатия? спрашивает на одном из сайтов Василий Трубчик. — Политика дело тонкое и неоднозначное, особенно во время выборов. Я понимаю, что задача христиан молиться о мире и содействовать миру в обществе. Ведь выборы это самое напряженное время в обществе, особенно там, где люди не доверяют друг другу. Как видим, и в белорусском обществе нет доверия друг к другу, в результате чего сотни людей после выборов оказались в тюрьмах. Некоторых уже осудили, других будут судить"

грамму "Возвращение к Богу".

Член Международного пен-клу-

ба, академик Академии духовно-

Уважаемый С.Борейко!

Ваш вопрос совсем не сложно.

Мы зашли на несколько сайтов и

получили достаточно основа-

учился в Киеве. В 1972 году эмиг-

рировал в США, где получил сте-

пень магистра литературы в Нор-

вичском университете (штат Вер-

монт). Преподавал в колледжах и

университетах. Многие годы ра-

ботает главным редактором изда-

тельства "SlavicGospelPress" (Уи-

тельную информацию.

В век интернета ответить на

Михаил Моргулис родился и

Каким образом визит Моргулиса в Беларусь содействовал консолидации нашего общества - об этом конкретных фактов нет. Есть факт восхваления А.Лука-

ского политолога Владимира Мацкевича спросили, как он оценивает нашумевшее обращение Михаила Моргулиса к А.Лукашенко, он ответил: "Я не могу доверять человеку, говорящему от лица миллионов. Не думаю, что он советовался с миллионами христиан, значит, говорит только от собственного имени. Ну, а в оценке его заявления я согласен с моим коллегой и другом Денисом Гилем"

Правозащитник, юрист Денис Гиль выступил с заявлением по поводу разгона мирной демонстрации 19 декабря на площади Независимости в Минске и ареста его участников. Он сказал: "Я хотел бы обратиться к господину Моргулису, обратиться лично от себя как гражданина своей страны и христианина. Господин Майкл Моргулис, приезжая в нашу страну, не забывайте, что в ней проживают десятки тысяч протестантов, у которых очень сложные отношения с государством. У нас нет такой возможности, как у вас, общаться напрямую с первыми лицами нашей страны. Власти не хотят с нами разговаривать. И вместо того, чтобы быть посредником в диалоге между властью и протестантами, вы вбиваете еще больший клин, транслируя образ "правильного" христианина-протестанта. Видя вас, власти видят, каким должен быть настоящий христианин в их понимании. Он поет им хвалеб-

творящееся беззаконие, он даже способен лгать, говоря, что миламериканцев-христиан любят Лукашенко. Хотелось бы взглянуть на эти миллионы или хотя бы их услышать.

Предполагаю, что вы не были на площади 19 декабря вечером и вы не можете судить объективно о событиях, имевших там место. Там не было террористов и экстремистов. Там не было пьяной толпы, но были люди всех возрастов, представители всех социальных слоев и религиозных убеждений, граждане, которым не безразлична судьба страны, которые имеют право на то, чтобы выражать свое мнение или отношение к происходящим в стране событиям. Зачем же вы тогда в своих интервью, которое не видят миллионы американцев, но видят белорусы, говорите о тех событиях, о которых не имеете представления? И не просто комментируете, но фактически благословляете режим на пролитие крови, говоря о том, что события 19 декабря есть благо для страны. Не может быть блага в расколотом обществе, в обществе, в котором жизнь человека ничего не стоит...'

Как видите, в Беларуси у власть имущих М.Моргулис имеет поддержку, оппозиционная политическая элита считает его одиозной персоной

Константин ГУЗАРЕВИЧ.

Кровавый «День Накба»

По меньшей мере 14 человек погибли и десятки получили ранения у сирийско-израильской и ливано-израильской границ.

Палестинские беженцы с территории Сирии пытались прорваться к Голанским высотам, захваченным Израилем в ходе Шестидневной войны. Израильские пограничники открыли огонь. В результате погибли четыре человека. Стычки израильских солдат с палестинскими беженцами происходили и в районах Западного берега реки Йордан и сектора Газа.

На израильско-ливанской границе нескольким палестинцам удалось прорваться к заграждению, за которым проходит разделительная линия. Они стали забрасывать израильских пограничников камнями, те ответили выстрелами. Погибли 10 человек, десятки ранены. Сирия официально осудила "преступную деятельность Израиля" на Голанских высотах. "Израильскую агрессию" подвергла критике и ливанская группировка "Хезболлах" и ряд других партий Ливана. Израиль же говорит о провокациях со стороны палестинцев.

Все произошло в "День Накба", который арабы ближневосточного региона называют днем катастрофы — начала израильской оккупации, вынудившей свыше 700 тысяч палестинцев покинуть свои дома и стать беженцами. "День Накба" приурочен к дню образования израильского государства. Ежегодно 15 мая палестинские беженцы устраивают массовые антиизраильские демонстрации. Они скандируют лозунги "Народ хочет вернуться на родину!" и запускают в небо сотни воздушных шаров, к которым прикреплены палестинские флаги.

Новый генсек ЛАГ

Лига арабских государств (ЛАГ) в Каире избрала нового генерального секретаря. Им стал глава МИД Египта Набиль аль-Араби, занимающий пост министра чуть более двух месяцев, сообщает Агентство Франс Пресс. Аль-Араби — бывший представитель Египта при ООН и судья Международного суда. Как напоминает агентство ИТАР-ТАСС, традиционно должность генсека ЛАГ занимал представитель Египта, хотя в уставе организации такого требования нет. Лишь с 1979-го по 1990 год этот пост занимал тунисец Шедли Клиби, поскольку Египет подписал мирный договор с Израилем. Тогда штаб-квартира организации была перенесена из Каира в тунисскую столицу, а членство Египта в ЛАГ было приостановлено. Египет вновь стал полноправным членом организации в 1989 году, а штаб-квартира была возвращена в Каир в 1991 году.

Вот что осталось от рисового поля после землетрясения и цунами в 50 км от АЭС "Фукусима-1".

Задержана супруга экс-президента Египта Хосни Мубарака Сюзан Сабит

УРОК ДИКТАТОРАМ

Против нее выдвинуты обвинения в экономических преступлениях. Она была взята под стражу после допроса, сообщает РИА "Новости" со ссылкой на египетское агентство МЕNA.

Накануне следователи Министерства юстиции Египта прибыли в курортный город Шарм-эш-Шейх для проведения допросов бывшего египетского лидера и его жены по обвинениям в незаконном обогащении и злоупотреблении служебными полномочиями. Хосни Мубарака допрашивали следователи Генпрокуратуры Египта. Во время допроса Мубарак потерял сознание. После допроса, на котором он категорически отверг все обвинения в свой адрес, прокуратура на 15 дней продлила срок его содержания под стражей, чтобы продолжить расследование. Допросы экс-президента были санкцио-

нированы врачами госпиталя, которые за последнее время несколько стабилизировали состояние здоровья Мубарака.

Хосни Мубарак ушел в отставку 11 февраля этого года после 18 дней народных волнений в Египте, сопровождавшихся беспорядками, в которых погибло более 800 человек. В отношении экс-президента, членов его семьи и большинства бывших высокопоставленных чиновников заведены уголов-

Мубарака и его родственников обвиняют в коррупции, злоупотреблении служебными полномочиями, незаконном обогащении и подстрекательстве к агрессии в отношении демонстрантов в ходе волнений в январе-феврале этого года. Сыновья Мубарака Алаа и Гамаль уже больше месяца находятся в тюрьме Тора под Ка-

Все активы бывшего главы государства, его супруги, двух сыновей, их жен и несовершеннолетних детей арестованы. Соответствующие распоряжения о замораживании иностранных активов семьи Мубарака были разосланы в посольства Египта за рубежом. Бывшему президенту и его семье запрещен выезд за пределы АРЕ

мысли

Если человек думает, что может бессменно руководить, то он опасен для общества

"Московский комсомолец" сообщает, что после общения с молодыми депутатами президент России Дмитрий Медведев сделал важные политические заявления

Во-первых, предостерег своих сменщиков: "Мы должны действовать строго в рамках Конституции, и попытки выстроить власть под конкретного человека в любом случае опасны... Если они и не принесут проблем в текущей жизни, то можете не сомневаться: в ближайшем обозримом будущем они создадут огромные проблемы и для самой

страны, и для конкретного чело-

Он также заявил: "Поменять губернаторов, которые не хотят принимать молодежь на работу. Если губернатор проповедует принцип несменяемости элит, то ему пора на отдых. Если человек думает, что может бессменно руководить, то он опасен для об-

Своевременный совет

Прислушаться 'арабской весны"

Власти республик Центральной Азии должны прислушаться к требованиям своих народов, иначе их ждет судьба лидеров ряда стран в Северной Африке и на Ближнем Востоке, которые были свергнуты в ходе революций. С таким заявлением выступомощник госсекретаря США по делам Южной и Центральной Азии Роберт Блейк перед членами Комиссии по безопасности и сотрудничеству в Европе. Текст его речи распространило посольство США в Душанбе, передает "Интерфакс".

По словам Блейка, "никто не мог предвидеть темпы, с которыми граждане этих стран, в течение долгого времени подвергавшиеся репрессиям, смогут переломить ситуацию". Как считает Вашингтон, в странах Центральной Азии есть предпосылки, которые могут привести к аналогичным событиям: безработица, бедность, коррупция, полное или частичное отсутствие форумов для конструктивного политического диалога, отсутствие возможностей, особенно для молодых людей.

По словам представителя американского Госдепа, более 50% жителей Узбекистана, Таджикистана и Туркменистана моложе 25 лет, и "им приходится иметь дело с закрытой и неэффективной экономикой, не имея особых перспектив для раскрытия своих потенциалов"

"Если правительства стран региона не примут меры, эти обстоятельства, по всей вероятности, создадут в ближайшие годы серьезные социальные, политические и экономические пробле-

предупреждает Блейк. Кроме того, по его мнению, в Центральной Азии медленнее развиваются демократические институты, свобода личности и

другие свободы, так как меньше влияние Запада. В отличие от арабских стран там меньше пользуются интернетом и социальными сетями Twitter и Facebook. "Правительствам удается блокировать внешние влияния и жестко контролировать отечественные СМИ, прибегая к травле, преследованиям и арестам журналистов", — отметил Блейк. Кроме того, он указал на "отсутствие значимой политической оппозиции в большинстве стран Центральной Азии".

Тем не менее он призвал руководство республик региона прислушаться "к урокам "арабской весны". "*Руководители* стран Центральной Азии выступают за постепенные перемены, опасаясь, что слишком много свободы, полученной слишком быстро, может привести к хаосу и политическим потрясениям",

Йозеф МАКАРЧИК, экзорцист:

НЕОБЫЧНАЯ ТЕМА

«Ведьмы и колдуны это не сказки...»

Как дьявол вселяется в человека?

Можно ли отличить настоящих колдунов от многочисленных шарлатанов и защитить себя от влияния темных сил?

Почему современные люди так одиноки? В этих непростых вопросах нам помог разобраться настоятель францисканского прихода в Гродно отец Йозеф Макарчик, который уже более девяти лет исцеляет одержимых бесом людей.

«Психиатры нам очень помогают»

– Отец Йозеф, откуда пошла традиция экзорцизма? - Она идет от Иисуса Хрис-

та, который сам изгонял бесов и дал такое право апостолам. Одним из самых известных экзорцистов XX века был падре Пио. Любой ли священник может быть экзорцистом?

 Согласно Каноническому праву, он может им стать только по назначению епископа. Но если в приходе появился бесноватый, то священник может попросить у епископа разовое разрешение на проведение обряда экзорцизма.

Чтобы помогать таким людям, нужно хорошо знать эту сферу, уметь отличать одержимость от психических заболеваний, а опыт приходит с практикой. Здесь очень важна преемственность поколений. Проблема в том, что из-за гонений на религию у нас был период перерыва в экзорцизме, и современные белорусские экзорцисты, к сожалению, не имеют возможности перенять опыт своих предшественников. Я, к примеру, черпаю информацию об экзорцизме из старых книг XV-XVII веков. Когда же меня девять лет назад назначили экзорцистом на территории Беларуси, я стал ездить к одному старенькому польскому экзорцисту Мечиславу Сорочинскому, который многому меня научил.

– А много ли сейчас экзорцистов в Беларуси?

- До недавнего времени я был один, но поскольку объем работы большой, я попросил кардинала Казимира Свентэка увеличить количество экзорцистов. И около года назад он назначил на Пинскую епархию еще одного экзорциста.

Какие истории, связанные с изгнанием бесов, поразили вас больше всего?

– Два раза в год под Варшавой проходят съезды экзорцистов, куда приезжают гости из Польши, Литвы, Украины и Беларуси. Во время одной такой встречи ксендз Пентковский, который начал заниматься экзорцизмом еще в 80-е годы прошлого века, рассказал мне удивительную историю из своей обширной практики. Однажды в его приходе появился одержимый бесом человек. Священник решил ему помочь и обратился к епископу с просьбой дать разрешение на проведение обряда экзорцизма. После того как нужная бумага была подписана, ксендз Пентковский взял еще четырех священников, и они вместе стали проводить обряд экзорцизма. Но вдруг сатана через этого одержимого человека начал кричать: "А вы ничего мне не можете сделать!" "Можем, у нас есть разрешение епископа!" - говорят священники. А он им в ответ: "Ваше разрешение уже не действительно!" Они, конечно же, не обратили на это внимания и продолжали дальше молиться, но у них ничего не получалось: бес отказывался покидать тело человека. Тогда ксендз Пентковский решил снова поехать к епископу, чтобы разрешить эту непростую ситуацию. К всеобщему удивлению, оказалось, что в тот момент, когда они изгоняли беса, в гости к епископу зашел один старый ксендз. Когда он рассказал ему, что недавно дал разрешение на обряд экзорцизма, тот был очень недоволен и посоветовал епископу аннулировать его. Мол, нельзя же всем выписывать эти позволения, пусть изгнанием бесов занимаются экзорцисты, а не священники. И епископ незамедлительно последовал его совету. В итоге, власть священников пропала, а бес, сидящий в человеке, моментально об этом узнал.

- Как дьявол начинает вселяться в человека?

– Бог дал нам огромный дар — свободную волю. Сатана не может проникнуть в человека без его согласия. А происходит это по-разному. К примеру, у человека наступил тяжелый период, и он в сердцах восклицает: "Так трудно, хоть ты душу дьяволу продавай!" Казалось бы, просто фраза, но ею человек сам дает бесу разрешение проникнуть в себя. Не надо забывать и о людях, которые сознательно отворачиваются от Христа и начинают поклоняться темным силам

– Кстати, а сатанисты, ведьмы, колдуны одержимы

- Тут сложно говорить. В какой-то степени да, и все же не так, как бесноватые. Как верующий человек получает силы от Бога, так и сатанист получает свою мощь от дьявола, который может отныне благодаря разрешению самого человека полностью им руководить.

- Как человеку узнать, одержим он бесом или нет? Человек на каком-то эта-

пе сам начинает это осознавать. Многие одержимые боятся идти в храм, им становится плохо, когда они начинают молиться. Иногда они даже не могут дотронуться до креста или иконы. Но все очень индивидуально. Главное, не забывать, что над всем царит Бог, мы не живем в мире сиротами. У каждого из нас есть свой ангел-хранитель и святой покровитель, которые защищают нас от зла. К слову, самый первый этап, когда человека высвобождают из-под влияния сатаны, - обряд крещения, в котором заложен элемент экзорцизма. Новорожденный ребенок безгрешен, но, вместе с тем, он и беззащитен перед темными силами. При крещении же он становится под покровительство Бога.

- Если человек подозревает, что в него вселился дьявол, как ему поступить в такой ситуации?

Пойти в костел или церковь и попросить, чтобы за него помолились. Обязательно поговорить со священником и исповедоваться. Не лишним было бы и посещение психиатра. Эти специалисты, как правило, нам очень помогают. У меня есть свои методы, которые позволяют мне отличить психически больного человека от одержимого. Но я не стану их раскрывать, потому что, если они будут известны всем, мне будет сложнее выявлять одержимость и

избавлять от нее людей. Когда священник впервые встречается с бесноватым, он уже ощущает, что с этим человеком что-то не так. Большинство людей, из которых я изгонял бесов, направили ко мне священники. Даже если я вижу, что передо мной не одержимый, а психически нездоровый человек, я стараюсь укрепить его и поддержать духовно. Вера и молитва облегчают ход многих психических заболеваний. Раньше существовала очень хорошая практика, когда при церквях и костелах были госпитали. Во время литургии все прихожане молились за здоровье больных людей. Я глубоко убежден, что сначала нужно лечить душу, а уже потом — тело. Любой врач вам скажет, что легче вылечить верующего человека, нежели атеиста. Потому что верующий человек имеет силу Божью. Мы знаем множество чудес, когда непонятным для медицины способом исцелялись тяжело больные пациенты. Для веры нет нерешаемых вопросов. И современным людям очень ее не хватает. Они не верят, что за грехи можно попасть в ад: "Эх, гуляй душа и отрывайся!" В итоге люди теряют Богом данную им свободу воли и становятся зависимыми от блуда, алкоголя, еды, азартных игр. Любой наш грех влияет не только на нас самих, но и на наших близких, на наших потомков, на нашу Родину...

Для чего существует пост? Через него человек проверяет свою волю: могу ли я во имя Бога отказаться на время от еды, секса, развлечений? Соблюдая пост, человек становится сильнее. Сейчас все озабочены мировым финансовым кризисом. О нем много говорят и патриарх Московский Кирилл, и Папа Римский Бенедикт XVI. А откуда взялся этот кризис? Прежде всего, из нравственного. Люди обманывают, воруют у ближнего своего, чтобы еще больше приумножить свое состояние. А если бы они жили по-Божьи, то не было бы и финансового кризиса. Когда у человека болеет душа, это влияет и на экономику, и на культуру.

Современные люди - сироты в плане друзей, семьи. Мы были бы совершенно другими, если бы на своем пути встретили людей, которых родители загубили абортами. А так поло-

вет. Мы одиноки, потому что не дали родиться нашим братьям, сестрам, мужьям, женам, друзьям... Вспомните, после войны люди были бедными, но более счастливыми. Проблема одиночества вообще не стояла — все друг друга поддерживали, помогали. Было нереально, чтобы кто-то не женился, не имел друзей

«Бывают ситуации, когда начинаешь оояться...»

 Отец Йозеф, наверное, нелегко общаться с одержимыми людьми?

- От них исходит злая энергетика. Общение с бесноватыми вводит меня в состояние беспокойства, но я это делаю не для себя, а во имя Бога и Костела. которые дают мне силы исцелять таких людей. Конечно, бывают ситуации, когда начинаешь бояться. Приходит ночь, и эта темная энергетика от человека начинает тебя мучить, и даже приходится порой включать свет, но вера и молитва меня укрепляют.

Экзорцист не принимает никакого гонорара, поскольку он это делает во имя Бога. Исцелившиеся люди часто предлагают мне деньги, но я говорю: если хотите себе помочь и меня поблагодарить, заберите все, что вы принесли. Помню, когда я только начал этим заниматься, одна женщина после совершения обряда экзорцизма вынула из кошелька несколько сотен долларов и протянула их мне. На что я ответил ей: "Заберите их побыстрее, вы делаете мне зло. Я не сам это сделал, это Бог вас исцелил. Моя зарплата на небесах, а не здесь".

Как выглядит дьявол? Существует устоявшийся канон беса, почерпнутый из образа древнегреческого бога Пана, — страшный черный монстр с рогами и копытами как противовес красоте Божьего мира.

Но бес есть дух: его невозможно увидеть глазами, как и Бога. В наше непростое время одержимых бесом людей стало больше?

Таких людей всегда было немного. И в наши дни их не становится больше. Когда человек много грешит, это еще не есть одержимость. Библейский царь Давид тоже грешил направо и налево, но умел и каяться. Проблема сейчас в другом очень много людей не верят в Бога. Не отсюда ли столь участившиеся случаи депрессии, или по старинке - уныния, которое является страшным грехом? Вера во Всевышнего дает человеку радость, оптимизм, желание существовать. Сатана не любит счастье, когда человек может преодолеть трудности и сказать: "Все могло быть намного хуже". Ведь только от нас зависит, насколько мы положительно примем жизнь. Есть такой старый анекдот. Осудили на каторгу оптимиста и пессимиста. Пессимист говорит: "Ну что, пойдем умирать в Сибирь?" А оптимист ему отвечает: "Может, нас туда подвезут?" Что бы ни происходило, нужно сохранять позитивный настрой и помнить, что все пройдет, даже горе. Один мой знакомый недавно рассказал мне поразительную историю, которая приключилась с ним, когда он летел по делам в Индию. В воздухе им неожиданно объявили, что самолет навряд ли сможет приземлиться, поэтому командир экипажа приказал бесплатно выдать весь алкоголь пассажирам. И, на мой взгляд, это было очень мудрое решение. Никто не плакал, не кричал, люди от души веселились, пели песни, объяснялись друг другу в любви -они захотели быть счастливыми в последние минуты своей жизни. К счастью, самолету все же удалось приземлиться, но никто из пассажиров не смог из него выйти — настолько пьяными они

Однажды при мне копали могилу. Я решил проверить себя и лег в нее, слегка задев землю, и она начала на меня осыпаться. Окружающие забеспокоились: "Ксендз Йозеф, что вы делаете — это же плохая примета!" Но я не слышал их. В это мгновение я лишь думал о том, что когда-нибудь и меня будут так же класть в землю. Это может случиться через год, а может уже и завтра... Я не боюсь смерти, но данный случай помог мне правильно сориентироваться в своем жизненном плане: что я должен успеть сделать в первую очередь, а что могу отбросить как несущест-

Национальная черта белорусов сильная вера в паранормальное

Тема экзорцизма легла в основу многих триллеров, а документальные кадры изгнания бесов можно без труда найти в интернете. Как же проходит обряд в реальнос-

Экзорцизм является тайной. Я никогда не разрешаю снимать сам обряд, а тем более присутствовать при нем посторонним. Поскольку от увиденного человек может испытать сильный шок, в него также может вселиться только что изгнанный бес. В некоторых случаях я отказываюсь проводить обряд. Мой разум мне подсказывает, что я не смогу четко проконтролировать ситуацию и одержимый человек может умереть, задохнуться. Я боюсь взять на свою совесть чью-то

А как люди живут после

изгнания из них беса? Все зависит от самого человека: как он примет этот дар, насколько сильно уверует в Бога и будет жить по Его заповедям. Что толку, если я выкину из одержимого дьявола, а он все равно вернется к прежнему образу жизни? Такие люди находятся в группе риска до конца своих дней: изгнанный и ставший бездомным бес все время кружит возле них. И если человек снова начинает жить неправедно, он с новой силой вселит-

Сейчас стали невероятно популярны передачи про экстрасенсов, газеты и журналы пестрят рекламой услуг всевозможных магов и гадалок. А верите ли вы в паранормальные способности таких людей?

— Ведьмы, маги, колдуны это не сказки наших предков. Они действительно существуют. И среди множества рекламы, данной шарлатанами, обязательно найдутся и объявления реальных ведьм и колдунов. Как их отличить? Если вы обратились к потомственной ясновидящей, и она вам не помогла радуйтесь. Потому что, если попадется настоящая ведьма, она исполнит все, о чем вы ее просили, но вместе с добром обязательно сделает и зло. Я както вычитал, что в 1980-х годах в ФРГ было более 800 официально зарегистрированных ведьм и колдунов, которые платили налоги с оказываемых услуг. Там даже ценник приводился: если хочешь кого-то в могилу загнать, заплати 5000 марок.

Или взять те же гороскопы. Их разоблачили еще во времена святого Августина, который одно время увлекался астрологией и верил, что под какой звездой родился человек, так он и будет жить. Из этого заблуждения его вывел лучший друг. "Посмотри, - сказал он святому Августину, — я и сын моей рабыни родились в один год, месяц, день и час. Я — богат, а он раб". В мире, если не ошибаюсь, каждую секунду рождается около 300 человек. Следуя логике гороскопов, всех их ждет одинаковая судьба. Но жизнь опровергает это: кто-то из этих новорожденных в будущем станет вторым Адамом Мицкевичем, а кто-то, не дай Бог, мань-

Лучше бы вместо всех этих битв экстрасенсов, подогревающих нездоровый интерес к магии и оккультизму, показывали зрителям чудодейственные иконы, святые места, где страждущие получают исцеление. Тогда, может, люди и перестали бы ходить ко всевозможным бабкам и знахаркам. Меня очень поразила одна довоенная польская энциклопедия, где среди основных характеристик белорусов приводилась и такая: сильно верят в чары и суеверия. И это так и есть. Мы боимся черных котов, женщин с пустыми ведрами, пения кукушек в лесу. А ведь все это пустые суеверия, которые лишь усложняют нашу жизнь и мешают нам двигаться дальше.

 Как же защититься от бесов и колдунов?

Медальоны, крестики, иконки — главная защита от темных сил. Кроме того, есть еще специальные крестики святого Бенедикта. В связи с этим ко мне часто обращаются люди. И я особым старинным способом освещаю их нательные медальоны и крестики, чтобы усилить защиту от сглаза, порчи и т.д. Вот недавно нашел в книге XV столетия одну очень интересную французскую молитву над зеркалом, узаконенную тогдашним епископом. После прочтения молитвы и освещения зеркало разбивалось, а мамы брали его куски и вешали над колыбельками своих малюток, чтобы они защищали их от сглаза и ведьм.

Арина САНДОВИЧ.

P.S. От моего предложения сфотографироваться или предоставить свой снимок для интервью отец Йозеф наотрез отказался, поскольку считает это нескромным.

Арцыбіскуп ЧЭЛІ: «Касцёл з тымі, хто ідзе праз пакуты да праўды»

Падчас прыезду ў Беларусь арцыбіскуп Клаўдыё Марыя Чэлі, старшыня Папскага савета па справах масавай камунікацыі, правёў незапланаваную сустрэчу са свецкімі журналістамі, падчас якой вызначыў, чым, з пункту гледжання Ватыкана, павінны кіравацца ў сваёй працы журналісты. І найперш — гэта данясенне праўды.

"Калі СМІ адважна нясуць служэнне праўдзе — яны спрыяюць сталенню грамадскага арганізма. І наадварот: робяцца прычынамі падзелу, калі распаўсюджваюць прапаганду і дэзінфармацыю, робячыся паслугачамі вузкіх інтарэсаў дзяржаўных, нацыяналістычных, расавых ці рэлігійных забабонаў, матэрыяльнай нажывы і фальшывых ідэалогій розных накірункаў. Чалавек прагне праўды. Таму найбольшае служэнне, якое можна даць асобе і грамадству, — гэта спрыянне гэтаму пошуку і атмасферы свабоды", — заявіў прадстаўнік Ватыкана.

Па яго словах, менавіта абарона свабоды слова сёння з'яўляецца адной з асноўных мэт касцёла.

"Касцёл абараняе свабоду слова і друку. Адзінае — у межах маральнага парадку і супольнага

мадскага міру. СМІ служаць свабодзе, служачы праўдзе. І яны ж знішчаюць свабоду, калі аддаляюцца ад таго, што праўдзівае. Распаўсюджваючы хлусню альбо ствараючы атмасферу нездаровай эмацыянальнай рэакцыі на падзеі. Толькі калі людзі маюць доступ да праўдзівай і вычарпальнай інфармацыі, яны ў стане імкнуцца да супольнага дабра і бачыць у афіцый ных уладах адказных за гэтае дабро, — заявіў арцыбіскуп Чэлі. — Я лічу, што шлях, які вядзе да праўды, — гэта нялёгкі шлях. І гэта шлях, на якім ёсць таксама і пакуты. У пэўным значэнні трэба жыць, як прарок, па-прароцку. А вядома, што прарок ніколі добра не прымаецца ў сваёй краіне. Вернасць пэўным каштоўнасцям не з'яўляецца лёгкай справай на жур-

дабра. Як неадменную ўмову граналісцкім шляху. І касцёл заўсёды разам з тымі, хто нават праз нейкія пакуты ідзе па шляху пошуку праўды. Як журналіст".

Рыхтавацца заклікаў ён і беларускіх палітыкаў, якія апынуліся на лаве падсудных. 'Апекуном палітыкаў з'яўляецца Святы Томас Мор, які быў прэм'ер-міністрам у час панавання Генрыха VIII у Англіі. І каб захаваць вернасць свайму сумленню, ён згубіў галаву", — нагадаў старшыня папскай рады па CMI. I патлумачыў, што Ватыкан не хоча ператварацца ў палітычную партыю, таму не будзе выступаць з нейкімі палітычнымі заявамі наконт таго. што адбываецца зараз з незалежнымі журналістамі і СМІ, а таксама апазіцыйнымі палітыкамі ў Бела-

Зміцер ЛУКАШУК

НЕ ПРОПУСТИТЕ!

Андрей Поночевный даст концерт в Минске

Редчайшая возможность побывать на концерте пианиста с мировым именем.

Принадлежность к мировой музыкальной элите белорусского пианиста Андрея ПОНОЧЕВНОГО неоспорима. Его успех на Международном конкурсе имени П.И. Чайковского (бронзовая медаль) стал событием для белорусской фортепианной школы. Перед Поночевным распахнули свои двери лучшие концертные залы мира - Линкольн Центр и Карнеги Холл в Нью-Йорке, Кеннеди Центр и Филлипс Галерея в Вашингтоне, Бетховен Холл в Бонне и другие.

В Белгосфилармонии отмечают: чтобы пригласить артиста такого уровня, необходимо как минимум за год начать вести переговоры, поскольку график его концертных выступлений необычайно насыщенный. Но у Белорусской государственной филармонии есть неоспоримое преимущество до отъезда в США Андрей Поночевный в течение трех лет являлся ее солистом. Он родился и вырос в Минске (еще одно преимущество!) и каждые два-три года приез-

жает в родной город. Домой всегда возвращается с подарками: удивительно тонкая, чувственная, страстная музыка А.Скрябина, Н.Метнера, Л.Яначека, Ф.Шопена в исполнении Андрея Поночевного 2 июня в Большом концертном зале филармонии. Цены на билеты по нынешним временам смешные — от 10 до 15 тысяч.

TEM BPEMEHEM

Попадут ли белорусы на крупнейший вокальный конкурс мира?

21 и 22 мая в Национальном академическом Большом Театре оперы и балета состоится прослушивание в рамках Международнооперного конкурса "Competizione dell'opera".

Международный "Competizione dell'opera" — один из крупнейших вокальных конкурсов в мире. Его участники исполняют исключительно итальянский и италоязычный оперный репертуар во всем его многообразии: от старинной музыки до музыки XX века.

В этом году конкурс впервые вышел за пределы Германии. Кроме Минска, прослушивания состоятся в Сан-Франциско и Хьюстоне, Барселоне и Милане, Вене и Цюрихе, Варшаве, Риге, Лондоне, Киеве, Санкт-Петербурге, Дрездене и многих других городах мира. Полуфинал и финал состоятся в Москве на сцене Большого театра России.

С начала апреля руководители конкурса вместе с делегациями представителей культуры и бизнеса путешествуют по Европе, России, странам СНГ, США, Азии и Латинской Америки, отбирая вокалистов для участия в полуфинале.

Полуфинал и финал конкурса состоятся в сентябре. Десять финалистов, среди которых могут быть и белорусы, выступят перед жюри, членами которого являются выдающиеся оперные режиссеры, певцы, директора фестивалей, влиятельные представители музыкальных агентств и мира прессы. Состав жюри, специальные призы и концерт финалистов в Большом театре делают конкурс уникальным событием на международной вокальной арене.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

ПРЕМЬЕРА

Наталья ЧЕМОДУРОВА: «Папе предложили бежать в Париж. Но он рассказал обо всем в КГБ...»

После премьеры оперы Дж.Верди "Аида": дирижер Ж.Бабеску, художник Е.Чемодуров, режиссер Ж.Ранзеску. Бухарест, 1995 г.

Беру на себя смелость предвосхитить событие и высказать мнение, что новая постановка "Аиды" Дж.Верди в Большом театре оперы и балета, первых два спектакля которой мы услышим уже 30 и 31 мая, будет настоящим событием в музыкальном мире Беларуси. Ко многим составляющим, как-то: талант, смелость и размах постановщиков — дирижера Вячеслава Волича, режиссера Михаила Панджавидзе, хормейстера Нины Ломанович, а также прекрасных солистов (имена которых по театральной этике держатся пока в секрете) — есть и еще одна весьма существенная предпосылка к успеху. А именно: величественные декорации и костюмы к спектаклю готовятся по историческим эскизам большого театрального художника XX века Евгения Чемодурова. Этот спектакль — приношение великому мастеру, считает руководство нашего теат-

Это было в начале 1950-х годов. Чемодуров еще работал в Москве, когда его пригласили в Румынию на постановку оперы "Аида". Шедевр Верди должен был увенчать своим могучим пафосом открытие в Бухаресте нового государственного театра. В восточном блоке моду тогда задавал имперский стиль. И молодой Чемодуров вполне отдавал себе отчет, что ожидают от него новые правители социалистической Румынии. Он создал спектакль торжественный, богатый, выразительный, ведь главные действующие лица "Аиды" — цари, жрецы, полководцы. На сцену выходили даже настоящие слоны! Сегодня этим, может, никого и не удивишь, но в начале 1950-х в еще полуразрушенной, полуголодной Европе... Да, это была египетская сказка — полная страсти и трагизма. Но не был бы Евгений выпускником Академии художеств Ленинграда и лучшим учеником знаменитого Е.Лансере, если бы по-

грешил против вкуса, против

гармонии. Постановка ошело-

мила публику царским великолепием декораций, монументальностью, пышностью, но одновременно и мастерством, благородством, напоминающим о фресках старинных мастеров. Рассказывают, что слушать бухарестскую "Аиду" тогда приезжали из всей Восточной Европы, тем более что в спектакле были заняты лучшие голоса страны, такие как

примадонна Зинаида Палей. — Почему только из Восточной? Нет! Импресарио из Гранд Опера Парижа тоже был на спектакле, - уточняет дочь художника Наталья Чемодурова, актриса Русского театра имени М.Горького. — И был восхищен сценографией, костюмами, светом. Папа рассказывал, что он получил от него откровенное предложение бежать в Париж, чтобы работать художником в Гранд Опера. Представляете? На дворе 53-й год, а тебя зовут работать в Париж! Когда папа вернулся домой, он, конечно, обо всем рассказал в КГБ.

И карьера была спасена. Более того, увенчана наградами — званием народный художник, лауреат Госпремии СССР. Правда, в следующий раз художник Чемодуров поехал работать за границу только в 1975 году — в известный театр "Колон" в Буэнос-Айресе ставить "Бориса Годунова" М.Мусоргского. В эти годы он уже работал в Беларуси главным художником нашего Большого театра оперы и ба-

Эскизы костюмов Евгения Чемодурова висят в коллекциях миллионеров — мне рассказывали об этом очевидцы! — гордится отцовским наследием Наталья Евгеньевна. Театр заключил с ней как с полноправной наследницей договор, и семья по всем правилам будет получать проценты с каждого спектакля "Аида". И еще: исторические декорации возвращает на белорусскую сцену художник-постановщик Александр Костючен-

Елена МОЛОЧКО.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

15-гадовая беларуска атрымала карону «Міні-міс свету 2011»

У кастрычніку жыхарка Слоніма Анастасія Шогіна запрошана прадставіць Беларусь на цінейджарскім конкурсе "Міс Сусвет", які адбудзецца ў Маямі.

Анастасія вучыцца ў 9-м класе, займаецца ў слонімскай школе прыгажосці, паведамляе

Чацвёрты экзамен будзе вусным

Абавязковы іспыт па замежнай мове за сярэднюю школу будзе вусным. Аб гэтым паведаміў міністр адукацыі Беларусі Сяргей Маскевіч.

Па словах міністра, гэты чацвёрты абавязковы іспыт на 90% будзе вусным: "Такое выпрабаванне неабходна для таго, каб праверыць навыкі маўлення выпускнікоў — выйшаўшы са сцен школы, выпускнік адзінаццатага класа павінен умець гаварыць хоця б на адной замежнай мове".

Нагадаем, што абавязковы іспыт па замежнай мове будзе ўведзены ў Беларусі з 2012/2013 навучальнага года. Фармат экзамена, метадычныя матэрыялы, экзаменацыйныя пытанні прапрацоўваюць спецыялісты Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта

Нічыйныя

На сённяшні день у Пінскім раёне налічваецца 18 праваслаўных храмаў, якім надаецца статус помніка архітэктуры. Але 11 цэркваў не маюць дакументаў на права ўладання.

Яны нідзе не зарэгістраваны і з'яўляюцца нічыйнымі. Праз гэта ніхто не нясе абавязкаў па ахове помніка архітэктуры, паведамляе "Еўрарадыё".

ЭВРИКА!

«Запчасти» для сердца и сосудов будут производить в Беларуси

Сфер, где реализовываются программы по импортозамещению, становится все больше. Судя по всему, в ближайшем будущем расширится перечень отечественных расходных материалов для кардиологических операций.

Об этом заявил директор РНПЦ "Кардиология" Александр Мрочек во время online-конференции в "Медицинском вестни-

— Все операции, которые проводятся в РНПЦ "Кардиология", высокотехнологичные, отметил Александр Мрочек. — Они требуют не только искусных уже стали производить и у нас: рук хирурга, но и техники высокого уровня. Это и аппараты искусственного кровообращения, и приспособления для вскрытия грудной клетки, выведения сердца, и дыхательная аппаратура высокого класса, и система выхаживания. В последнее время мы все больше используем интервенционные технологии, когда через артерию или вену можно решать многие сердечные проблемы: поставить стент, закрыть дефект, прижечь участки, которые генерируют нарушение

ритма. И для всего этого необходимы импортное оборудование и материалы. Потому проблема импортозамещения для нас тоже актуальна. Уйти от импорта совсем невозможно: многие препараты, оборудование являются ноу-хау его производителей. Но некоторые расходные материалы опорные кольца, клапаны "Планикс", сетки, препятствующие расширению сердца, приспособления для ведения операций Некоторые белорусские фирмы заявляют о возможности производства такого важнейшего материала, как коронарные и периферические стенты. Это очень важно для республики. Вопрос неоднократно поднимали и в Академии наук. Ведь высокотехнологичная техника тянет за собой и развитие научно-технического прогресса.

Накормим земляков

Правительство Беларуси постановило оказать гуманитарную помощь продуктами питания этническим белорусам, которые проживают в Кыргызстане.

В соответствии с постановлением Совмина №573, из государственного материального резерва этническим белорусам Кыргызстана будет направлено: 4,3 тонны пшеничной муки, 2,15 тонны перловой крупы, 4,3 тонны сахара, 1278 банок тушенки и 2556 банок сгущен-

ПОДСЧИТАЛИ

Каждая шестая — вдова

Каждая десятая белоруска разведена, каждая шестая — вдова. Об этом сообщила начальник управления народонаселения, гендерной и семейной политики Минтруда и соцзащиты Вера Лабкович.

По ее словам, уровень смертности мужчин практически в три раза превышает уровень смертности женщин во всех воз-

растных группах. Высокий уровень смертности мужчин вызвал рост удельного веса вдов среди женщин. По

итогам переписи населения 2009

года, в стране насчитывается более 810 тысяч вдов, а их доля в общей численности женщин в возрасте 15 лет и старше составила 18%. По сравнению с данными предыдущей переписи населения численность вдов увеличилась на 5,4%, или на 42 ты-

3 тым жа болем, як і 40 гадоў таму

(Прадмова аўтара да падрыхтаванага да друку выдання паэмы)

У красавіку 1971 года, шляхам рассылкі машынапіснага тэксту па пэўных адрасах, была абнародавана мая сатырычна-гратэскавая паэма "Сказ пра . Лысую гару" — пад псеўданімам Францішак Вядзьмак-Лысагорскі. Тады яна складалася толькі з пяці раздзелаў (пяты — "Замест эпілога"). Праз чатыры гады да вядомага чытачам тэксту былі дададзены яшчэ тры раздзелы, пасля чаго аб'ём паэмы стаў амаль у два разы большы.

У першыя ж месяцы свайго публічнага (але "падпольнага", "дысідэнцкага") жыцця паэма набыла надзвычайную папулярнасць і, можна сказаць, усенародную вядомасць.

І праз 20 з гакам гадоў паэму ўсё яшчэ невядомага аўтара многія аўтарытэтныя літаратары хрысцяць самымі высокімі словамі пахвалы і захаплення. Вось назвы некаторых артыкулаў, змешчаных у часопісе "Крыніца" ў студзені 1995 года: "Гэта была сенсацыя" (В.Каваленка), "Бляск сатырычнага слова" (Дз.Бугаёў), "Вельмі дасціпная, вельмі таленавітая" (В.Тарас), "Глыток праўды" (П.Макаль), "Ашаламляльнае ўражанне" (В.Іпатава), "Маленькі шэдэўр" (В.Макарэвіч). А вось вытрымкі з некаторых апублікаваных там жа артыкулаў і ўспамінаў. М.Тычына: "Твор пра лысагорцаў набыў усенародную папулярнасць", ягоны пафас — "пафас адмаўлення ілжэлітаратуры, пастаўленай на службу дзяржаўнаму афіцыёзу", гэта "тварэнне свабоднага духу". М. Чарняўскі: "З часам Вядзьмак-Лысагорскі стаў народным заступнікам, абаронцам справядлівасці". М.Герчык: "Хлопцы, гэта нешта геніяльнае! (сказаў Шахавец), нешта накшталт "Тараса на Парнасе". "Адно было зразумела: аўтара трэба шукаць сярод самых таленавітых, бліскучых беларускіх паэтаў". "Бліскучая старонка айчыннай літаратуры, што стала ўпоравень з класічнымі творамі мінулага". Л.Арабей: "усе прызнавалі, што паэма геніяльная, але аўтара ніяк не маглі ўгадаць, а паэма ўсіх нас перажыве і будзе жыць, пакуль будзе гучаць беларускае слова, беларуская мова". В.Жуковіч: "аўтар засведчыў, што звычайным чатырохстопным ямбам можна тварыць цуды, валодаючы дасканала пяром, любячы і ведаючы народнае слова". П.Місько: "У тую эпоху застою нібы падзьмула свежым ветрам. Як хапалі мы гэты азон!" "Сказ" зойме сваё пачэснае месца ў гісторыі беларускай літаратуры".

Гэтак і праз 20 з гакам гадоў ацэньвалі вядомыя паэты, празаікі, крытыкі паэму, якая ўсё яшчэ лічылася ананімнай. Пытанне аўтарства (хто?) інтрыгавала бадай што ўсіх чытачоў беларускай паэзіі, і ў той жа час самі творцы былі няйначай як задаволеныя маўчаннем аўтара — ім, падобна, не хацелася, каб хтосьці з іх грамады выкрыкнуў: "Гэта я!" і тым самым разбурыў міф, з якім усе звыкліся. І сапраўды: навошта міф разбураць? 3 міфам спакайней і прыемней, чым з рэальнасцю

Разумеючы, што я напісаў — якую выбухова-небяспечную для ціхамірнага літаратурнага жыцця рэч, я даў сабе слова не прызнавацца ў аўтарстве паэмы да канца жыцця. І не толькі з пачуцця небяспекі, што ўгатавана мне партыйна-дзяржаўнай уладай, якая за камічнымі сцэнкамі з побыту лысагорцаў, канечне ж, разгледзела галоўнае: з'едлівую сатыру на непадлеглыя крытыцы бакі цудоўнай савецкай рэчаіснасці і на духоўна-маральную дэградацыю грамадства. Вялікая небяспека чакала мяне — у выпадку прызнання ў аўтарстве — і ад шматлікіх герояў "Сказа", нават і ад тых, у каго крыўдзіцца на аўтара не было падстаў, хіба што пры поўнай адсутнасці пачуцця гумару.

Такое было мае рашэнне, і каля чвэрці стагоддзя чытачы, у тым ліку літаратары, мелі задавальненне гуляць у пошукі аўтара "Сказа". Кажу: гуляць, бо толькі дзве катэгорыі чытачоў не маглі адразу распазнаць аўтара: або глухаватыя на "эстэтычнае" вуха, або мала знаёмыя з маёй паэзіяй, з яе ідэйным зместам, мовай і паэтыкай. Затым пачалося штось такое, чаго я не толькі не чакаў, а і прысніць не мог. Сярод мінскіх літаратараў папаўзла чутка, што аўтарам "Сказа" аб'явіў сябе адзін лысагоравец. І што ён ужо прапагандуе гэту "разгадку таямніцы" сярод блізкіх знаёмых. Я, прызнаюся, быў агалошаны і нават разгублены. Гэта — неверагодна! Ён жа ведае, той лысагоравец, сваё дачыненне да "Сказа": паведаміў мне некаторыя факты з жыцця на Лысай гары, быў першым слухачом, якому я чытаў новыя кавалкі, а затым аказаў

мною адрасах. Вось і ўсё! Увесь яго ўдзел у "стварэнні" паэмы. І на падставе такога "ўдзелу" аб'явіць сябе аўтарам "Сказа"? Як гэта зразумець? Што гэта? Ачмурэнне? Звышнаіўнасць? Поўная недасведчанасць у пытаннях аўтарскага права? Ці нешта горшае? Калі горшае — то яго разлік проста смешны. У паэзіі такія фокусы не праходзяць. Ёсць фактары аб'ектыўныя. Ёсць прырода таленту. Ёсць мова. Ёсць паходка і дыханне верша. Нарэшце, ёсць такі паказчык, як грамадзянская пазіцыя. Напрыклад, шэрая лірычная мышка не можа прыкінуцца паэтамтрыбунам, паэтам-змагаром, паэтамабаронцам праўды, чалавечай годнасці, духоўных каштоўнасцяў нацыі. Калі творчай натуры паэта абсалютна не ўласцівыя сатыра, іронія і сарказм, гратэск, то як ён можа прэтэндаваць на аўтарства "Сказа", які ўвесь трымаецца менавіта на гэтых якасцях паэтычнага дару? Калі паэт усё жыццё піша бясколернай, дыстыляванай літаратурнай мовай, як ён можа стаць аўтарам "Сказа", у якім ад пачатку да канца пануе стыхія жывога народнага слова, народнай фразеалогіі, жывой гутарковай інтанацыі і адпаведнага ёй сінтаксісу? Калі ў паэта рытмічны лад верша вызначаецца аднастайнасцю, расслабленасцю, нават вяласцю, то як ён падымецца да поўнага энергіі, часам выбуховай, напорыстага і імпэтнага верша "Сказа"? Няўжо таварыш усяго гэтага

не разумее? Тым часам хваля абразлівых для мяне шэптаў шырылася, уцягваючы ў свой мут і сяго-таго з жывых класікаў, а тым больш падкласікаў. Абурэнне маё нарастала, але я цярпеў і чакаў, што таварыш апомніцца, усароміцца і пакаецца. На жаль, спадзяванні мае на гэта былі дарэмныя. Чым далей, тым больш рабілася ясна, што нічога добрага я не дачакаюся. І мне нічога іншага не заставалася, як выйсці з недарэчнай сітуацыі адзіна магчымым годным чынам. І выйшаў. У жніўні 2003 года ў газеце "Народная Воля" я апублікаваў тэкст паэмы пад сапраўдным прозвішчам аўтара, а заадно і вялікі артыкул "Як быў напісаны "Сказ пра Лысую гару". Гаданні і пошукі аўтара скончыліся. Але ў хеўры нешматлікіх злоснікаў-зайздроснікаў, якія ведалі, выдатна ведалі, хто напісаў паэму, падняўся лямант.

У крайнім выпадку — прызнаем сааўтарам". І прызналі... Сааўтарам таго самага паэта-лысагорца, якому я ў сваім артыкулам поўнай мерай аддаў належнае, анічога не ўтаіўшы з гісторыі

паяўлення на свет "Сказа" Наконт беспадстаўных прэтэнзій паэта-лысагорца тады ж вельмі пераканаўча выказаўся наш слынны вучоны, філосаф і літаратуразнавец У.М.Конан: "Аўтар "Сказа" выкарыстаў некаторыя факты, пачутыя ад свайго сябра-лысагорца. Мабыць, абмяркоўвалі напісанае Н.Гілевічам. Гэта — натуральна. Так рабілі і даўней і нядаўна пісьменнікі папярэдніх пакаленняў. Але аўтар твора той, хто стварыў арыгінальную паэтыку, стылістыку, паэтычную лексіку, сканстуяваў кампазіцыі і сюжэты". ("Сказ пра ысую гару", Мн., 2003, с.7.)

Надзвычай здзіўляла (і засмучала!) мяне тое, што некаторыя літаратары да праблемы высвятлення аўтарства падыходзілі, так бы мовіць, непрафесіянальна. Няйначай як ігнаравалі фактары, пералічаныя вышэй (і мною, Конанам), мабыць, таму сёй-той з іх і да гэтага часу не хоча развітацца з поглядам на "Сказ" як на твор не вартага сур'ёзнай увагі жанру. Адзін з такіх строгіх суддзяў ахрысціў паэму "літаратурным капуснікам" (газета "Вечерний Линск", 2003, верасень). Гэта быў свядомы падкоп пад паэтычную рэпутацыю "Сказа". Хацеў бы на гэтым трохі запыніцца — пытанне прынцыпова важнае. Сотні тысяч чытачоў чыталі (завучвалі на памяць, перапісвалі) сатырычна-гратэскавую паэму — ці літаратурны капуснік?

Паводле тлумачальнага слоўніка, капуснік — гэта "вечарынка ў артыстаў, студэнтаў і іншае з самадзейнымі куплетамі жартаўліва-камічнага характару". Капуснікам пачалі называць і сукупнасць куплетаў, якія выконваюцца на гэтых вясёлых вечарынках. Дык давайце глянем хоць бы на некаторыя "жартаўлівыя", "самадзейныя" куплеты з паэмы "Сказ пра Лысую гару".

Быў час, быў век, была эпоха, Калі, наеўшыся ў адвал, Сёй-той прыкінуў, што "панчоха" — Зусім не кепскі ідэал.

Қалі арлы ляцелі ў космас — Ім крылы зорамі пякло

А кажаны з руціны коснай

Якая жартаўлівая "самадзейная" характарыстыка часу, эпохі! Які лёгкі, забаўны гумар! Але пачытаем далей.

> Калі здрабнелі нават блазны, İ ўжо ніякі скамарох Не мог дзвярыма ў гневе бразнуць І маску зняць з сябе не мог.

Вось такая была эпоха, такой бачыў яе паэт. Нават палітычныя, літаратурныя і розныя іншыя блазны здрабнелі да нікчэмнасці, і ўжо ніводзін з іх, скаваны страхам, не мог бразнуць у гневе дзвярыма. Размова, такім чынам, пра параліч добрай, разумнай волі ў грамадстве, пра дэградацыю агульнапрынятай чалавечай маралі, элементарнай чалавечай годнасці. А для шаноўнага масцітага — жартаўлівыя "капусніцкія" куплеты, усяго і толькі. Хоць бы падумаў: як здорава гэта прыкладаецца да нашага часу, да Беларусі пачатку XXI

> Калі ў кампаніі парою Не зразумець было, хоць плач — Хто лезе чокацца з табою: Ці лепшы сябар, ці стукач.

Вось такія "камічныя самадзейныя куплеты". Такія смешныя, што аж... страшна. Ці не праўда? Жыць і не ведаць, хто пры табе неадчэпна — верны твой сябар, з якім ты даастатку шчыры, ці — прыстаўлены гэны самы..

Калі другі артыст народны Не знаў і двух народных слоў, Затое меў тут харч нязводны І ўволю цешыўся з аслоў.

Калі ў сталіцы беларускай Культурна-сыты мешчанін Лічыў грамадскаю нагрузкай Язык "тутэйшым" прышчаміць.

Калі й пісьменніцкія жонкі Ад "моды" праглі не адстаць, А іх "рабяты" і "рабёнкі" Бацькоў не ўмелі прачытаць.

Калі й тэатр падупалы Даніну "модзе" аддаваў, А цень вялікага Купалы 3 труны тым часам уставаў.

Хадзіў-блукаў ля падаконня, Прасіў: "Браток! Хоць уначы, Хоць ад кашмару, хоць з прасоння На роднай мове закрычы!

Божа, як камічна, як смешна, як весела! Ну проста бакі парваць ад смеху! Хаця б гэтай бяды не здарылася з нашым масцітым, які з алімпійскай вышыні абазваў паэму "капуснікам"

Ну, а вось зусім капусніцкія, "самадзейныя куплеты" пра маральную атмасферу ў дзяржаўных выдавецтвах, дзе рашаецца лёс кнігі паэта, пісьменніка, лёс плёну яго натхнення, яго высакароднага жадання паслужыць праўдзе, людзям, Беларусі.

> Нялёгка з кніжкаю прабіцца У цэх наборны да станка, Калі рашае лёс тупіца 3 нутром і мордай мясніка

Яму б сякерай на базары Рубіць цялячы перадок, А ён паэтаў рубіць мары -Крамсае ў кроў жывы радок!

Яму б пярэднік ды на бойню – Скаціну токам забіваць, А ён пралез ужо ў абойму, Яго ўжо сталі "называць"

Вось яна, наша рэальнасць, шаноўныя аматары капуснікаў, вось хто фактычна, на справе кіруе літаратурным працэсам, хто вызначае, якая кніга пойдзе да чытача, а якая — пад нож. Няўжо таксама смешна, забаўна, весела? Гэта — пра пачатак 1970-х, пра апагей брэжнеўскай стагнацыі. Гэта — пра свабоду творчасці ў "краіне развітога сацыялізму". Вы, шаноўныя, пісалі нешта падобнае ў той час? Ну хоць у прыскрынак, калі не для адпраўкі ў людзі? Не пісалі? Ну што ж! Кожнаму наканавана сваё. Так было адвеку.

Падам яшчэ хоць два-тры "куплеты" з раздзела "Вялікі рух" — ці не найбольш цэласнага ў паэме і па ідэйнай задуме, і па строга падпарадкаванаму задуме сюжэту, і па завершанасці кампазіцыі. "Вялікі рух" — гэта поўная іроніі і сарказму пародыя на неад'емную рысу ўсёй савецкай гісторыі — на арганізацыю ўсемагчымых рухаў. Проста

жыць і працаваць грамадзяніну нельга – ён павінен удзельнічаць у арганізаваным партыяй і падхопленым знізу грамадскім руху. Адзін лысагорац, убачыўшы, што ўва ўсіх на градах надта добра расце хрэн, праняўся ідэяй: а што, калі на Лысай гары ініцыяваць рух па развіцці хрэнаводства?

Қаб рух такі мы разгарнулі I ўсе адчулі ў хрэне смак — Мы б гэтым самым адвярнулі Ад пісаніны шмат пісак!

тавіў у "галоўны штаб" Саюза пісьменнікаў, і там яе ўхвалілі, і склікалі адмысловы пленум праўлення, прычым – не ў Мінску, а на Лысай гары, так бы мовіць — выязны ("На выязным і п'ецца лепш!"). Першаму на пленуме далі слова — як "самаму" смеламу — вядомаму, аўтарытэтнаму літаратуразнаўцу і кры-

Сваю ідэю мудры лысагорац дас-

Ну, што скажу я? Хрэн у вершах I хрэн у прозе — хрэн адзін. А ў манаграфіях навейшых Мы і такога не дадзім.

Ì калі мусім мы заняцца Праблемай хрэнаразвіцця, Дык гэта, — скажам шчыра, братцы, – Не ад вясёлага жыцця.

Зайдзіце самі ў дзень суботні 3 кнігарні прама на базар І параўнайце, што ахвотней Бяруць: ці хрэн, ці наш тавар?

Ахвотней хрэн купляюць жонкі! Хрэн проста з рук ірвуць яны. А калі корань тоўсты, ёмкі — Дык не пытаючы цаны! Таму я згодзен з прапановай:

Чым кніжкі дохлыя тварыць, Дык лепш з плантацыі хрэновай Даваць хоць нейкую карысць... Рух, як і было задумана аўтарам,

ганебна праваліўся: усё скончылася звычайным выпівонам. ("Ах, гэткі рух звялі на п'янку! - сказаў, смакуючы, Ан-

Дазволю сабе зазначыць, што фра-зачка "рух звялі на п'янку" — не проста гумар, не бяскрыўдны досціп для развесялення. Гэта смех іншага кшталту.

Як там пан гараднічы ў Гогаля рэкнуў? "Чему смеетесь?.."

Акадэмік В.А.Каваленка, на мой погляд, найбольш глыбока зразумеў задуму паэмы, мэту і прычыны яе паяўлення на свет, галоўны сэнс і дух яе зместу, эстэтычную абумоўленасць яе сюжэтных хадоў, мастацкую апраўданасць шаржа і карыкатуры ў паказе бытавых сцэнак і стварэнні чалавечых тыпаў-вобразаў. У тым жа часопісе "Крыніца"́ (1995, №№1—2) ён пісаў: "Твора падобнага жанру і зместу ў беларускай паэзіі бадай што не было за ўвесь пасляваенны час". "Сказ пра Лысую гару" робіць гонар беларускай літаратуры, бо праз гэты твор у яе хапіла мужнасці паглядзець на самую сябе без ідылічнай прадузятасці. Гэта быў унутрана-інстынктыўны пратэст супраць халодна-мармуровай глянцавітасці ў паэзіі". (Перапыняю аўтара, каб усклікнуць: самы раз ахрысціць такую паэму "капуснікам"!) "Маральны грамадзянскі пафас гэтага твора застаецца надзвычай надзённым". "Я ўпэўнены, што аўтар паэмы — з ліку самых таленавітых беларускіх паэтаў, які... валодаў унутранай свабодай паглядзець на ўсё з боку, з аддаленай маральнай дыстанцыі, не будучы сам уцягнутым у дачную "эпапею"

У апошнім пасажы — вельмі важная думка: аўтарам такой паэмы не можа быць лысагорац — ахвяра з кучы ахвяр, бо не можа падняцца да такога свабоднага сатырычнага пафасу, а можа толькі пазабаўляцца ў смешкі на ўзроўні хахмацкага абыгрывання дробных факцікаў.

У параўнанні з апошняй публікацы-"Сказа" (Збор твораў у 23-х тамах, т.5, Мінск, 2007), у гэтым выданні тэкст паэмы на 28 радкоў скарочаны. Апушчаны строфы або дробнага, пуставатага зместу, або - цьмяныя, недакладныя ў выказе думкі, кепска апрацаваныя стылістычна. Зроблена гэта з усведамленнем адказнасці перад сваім прафесійным абавязкам і з павагі да чытача. Перакананы, што ў такіх творах, як "Сказ пра Лысую гару", ні "туфты", ні "баласту" быць не павінна. Ці, па крайняй меры, іх трэба звесці да мінімуму.

Ніл ГІЛЕВІЧ.

СЛЫШАЛИ?

Процедура прохождения техосмотра в Беларуси может быть упрощена

Начальник УГАИ МВД Беларуси Юрий Литвин полагает, что процедура прохождения техосмотра будет упрощена. Такое мнение он высказал в ходе online-конференции "Изменения ПДД: ожидания и результаты" на сайте БЕЛТА.

Посетитель сайта задал вопрос: "Когда отменят техосмотр?" Отвечая на него, Юрий Литвин отметил, что прохождение техосмотра — мировая практика. Она существует в любой стране. Однако существуют различия в сроках прохождения техосмотра. "У нас, например, через год-два, в другой стране — через три", сказал Юрий Литвин.

Вместе с тем начальник УГАИ

МВД Беларуси подчеркнул, что в стране уже сейчас упрощен ряд процедур и правил. "Мы и так идем по пути упрощения. Политика министерства такова, чтобы было как можно меньше препят-

ствий для нормальных и цивили зованных отношений", — сообщил Юрий Литвин. Он высказал предположение, что процедура прохождения техосмотра также будет упрощена.

Незвычайны падарунак для дзіцячага хоспіса

Да Сусветнага дня абароны дзяцей супрацоўніцы прадпрыемства "Гродна Азот" рыхтуюць для малых Гродзенскага дзіцячага хоспіса незвычайны падарунак. Кожная з жанчын, якая вырашыла прыняць удзел у акцыі, павінна звязаць спіцамі ці кручком квадрат 20 на 20 сантыметраў. Усе квадрацікі стануць асновай для стварэння коўдры. На адну коўдру памерам прыкладна 1,5 на 1,5 метра спатрэбіцца каля 49 квадрацікаў ад розных жанчын. Дзякуючы таму, што коўдры будуць складацца з кавалачкаў, звязаных зусім рознымі людзьмі, атрымацца яны павінны яркімі і арыгінальнымі.

Дарэчы, прыняць удзел у акцыі могуць не толькі супрацоўнікі "Гродна Азота". Варта толькі звязаць свой кавалачак, спалучыць з іншымі часткамі ад вашых сяброў і калег і адаслаць коўдру ў Гродзенскі дзіцячы хоспіс.

Марыя МАЛЕВІЧ.

с лишним весом

В Силичах будут бороться

В Беларуси появилась 12невная программа для туристов лишним весом.

Во время диет-тура в РГЦ "Силичи" туристов ожидает раздельное диетическое питание, свежевыжатый сок по утрам и тропа здоровья" — 727 ступенек, которые придется покорять каждый день по несколько раз во время разминки, передает БЕЛТА.

Постояльцам обещают банные процедуры, массаж, шоколадное обертывание, а при разрешении врача - еще и посеще-

ние криосауны, нередко использующейся для снижения веса. Программа коррекции веса будет доступна уже в мае. Впрочем, ее смогут себе позволить по большей части обеспеченные Кроме того, в горнолыжном

центре разработаны комплексные оздоровительные программы для повышения иммунитета, восстановления душевного равновесия, снятия напряжения, нормализации сна и профилактики стрессовых состояний

MASAIKA

Беларуска-літоўскі тандэм

Беларуская і Літоўская федэрацыі баскетбола дасягнулі папярэдняй дамоўленасці аб падачы сумеснай заяўкі на правядзенне жаночага чэмпіянату Еўропы па баскетболе ў 2015 годзе.

Такі крок стаў магчымым пасля таго, як у сакавіку 2011 года ФІБА-Еўропа прыняла рашэнне аб правядзенні топавых кантынентальных турніраў у дзвюх краінах, паведамляе БЕЛТА.

Летам 2010 года Беларуская федэрацыя баскетбола ўжо разглядала пытанне аб падачы заяўкі на правядзенне жаночага Еўрабаскета-2013 у нашай краіне. Аднак тады, па выніках вывучэння патрабаванняў да краіны-арганізатара, было вырашана адкласці ўдзел у праекце на больш позні тэрмін

Зараз беларуская і літоўская федэрацыі ўжо накіравалі ў ФІБА-Еўропа ліст аб зацікаўленасці ў арганізацыі жаночага чэмпіянату Еўропы-2015. Канчатковае рашэнне аб месцы правядзення першынства кантынента цэнтральны савет ФІБА-Еўропа прыме 18 снежня 2011 года.

Па новых правілах...

На кангрэсе Міжнароднай федэрацыі хакея, які днямі прайшоў у Славакіі, быў узгоднены новы фармат правядзення чэмпіянатаў свету.

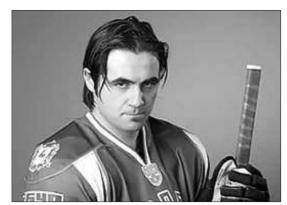
Згодна з новай формулай турніру, 16 удзельнікаў будуць падзелены на дзве групы па 8 каманд, якія правядуць адзін групавы этап. Такім чынам, усе каманды згуляюць па сем матчаў, па выніках якіх чатыры лепшыя зборныя выйдуць у плэй-оф. Пры гэтым у чвэрцьфінале згуляюць сапернікі з адной групы (першая каманда — з чацвёртай, другая — з трэцяй).

Адменены будзе і суцяшальны раўнд, у якім аспрэчвалася права застацца ў элітным дывізіёне. Зараз дзве горшыя зборныя з кожнай групы аўтаматычна вылятаюць.

Канчатковы склад дзвюх вялікіх груп Міжнародная федэрацыя вызначыць пазней. Новая сістэма правядзення турніру ўступіць у сілу ўжо з наступнага чэмпіянату свету, які пройдзе ў 2012 годзе ў Швецыі і Фінляндыі.

Хтосьці прыходзіць, хтосьці сыходзіць

Канадскі абаронца Дэні Гру папоўніць шэрагі мінскага "Дынама" ў новым чэмпіянаце Кантынентальнай хакейнай лігі.

У мінулым сезоне Дэні Гру гуляў за "Тарпеда" з Ніжняга Ноўгарада. Большую ж частку кар'еры 29-гадовы канадзец правёў у Амерыканскай хакейнай лізе, дзе адгуляў 7 сезонаў. У 2007 годзе ў складзе каманды "Гамільтон Бульдогз", дзе ў гэты час гуляў таксама форвард зборнай Беларусі Міхаіл Грабоўскі, Дэні Гру выйграў галоўны трафей АХЛ — Кубак Колдэра.

А днямі было аб'яўлена аб пераходзе ў мінскае "Дынама" яшчэ аднаго канадскага хакеіста з "Тарпеда" — форварда Шарля Лінгле. Між тым "Дынама" пакідае яго лепшы бамбардзір мінулага сезона расіянін Канстанцін Глазачаў

Быць альбо не быць? Вось у чым пытанне

Не так даўно старшыня Еўрапарламента Ежы Бузек звярнуўся ў Міжнародную федэрацыю хакея (IIHF) з заклікам адмовіцца ад правядзення чэмпіянату свету 2014 года ў сталіцы Беларусі.

Па словах Бузека, нельга праводзіць такое мерапрыемства ў краіне, дзе парушаюцца правы чалавека і ёсць палітзняволеныя. Прадстаўнік Міжнароднай федэрацыі хакея так пракаментаваў Еўрарадыё" зварот старшыні Еўрапарламента: "На Кангрэсе Міжнароднай хакейнай федэрацыі прадстаўнік любой з 69 краін-удзельніц Федэрацыі, уключаючы чыноўнікаў выканаўчага органа Кангрэса, мае магчымасць падняць гэтае пытанне. І ў такім выпадку Кангрэс будзе абямркоўваць і прымаць пэўнае рашэнне".

Хакеісты разбягаюцца

Хакейны клуб "Брэст" адным з першых адрэагаваў на "новую эканоміку" ў беларускім спорце. Па заканчэнні тэрміну кантрактаў клуб пакінулі адразу 13 вяду-

Гэта Павел Дашкоў, Андрэй Казачок, Раман Раманенка, Сяргей Рагоўскі, Павел Мікульчык, Яўген Жылінскі, Юрый Булгакаў, Андрэй Рашчынскі, Арцём Каркоцкі, Аляксандр Фёдараў, Павел Тоўсцік, Віталь Клімянкоў і Віктар Туркін.

Гендырэктар клуба Вадзім Драчоў так пракаментаваў масавы сыход ігракоў: "Так вырашыў трэнерскі штаб. Калі будзем ведаць аб бюджэце клуба, будзем і каманду збіраць".

Заўзятары «Нёмана» заступіліся за кіраўніка клуба

Заўзятары футбольнага клуба "Нёман" (Гродна) абнародавалі на сайце grodnoultras.com адкрыты ліст старшыні адміністрацыі Гродзенскага абласнога камітэта Сямёну Шапіру, у якім папрасілі не замяняць Дзяніса Курчэўскага на Леаніда Дзмітраніцу на пасадзе старшыні клуба.

"Звярнуцца да вас вымусілі чуткі аб магчымых зменах у кіраўніцтве "Нёмана". Трывогу выклікае не столькі факт магчымай змены кіраўніка, колькі непаслядоўнасць і кіданні ў вырашэнні стратэгічных пытанняў развіцця клуба", — гаворыцца ў лісце.

Балельшчыкі ўпэўнены, што прызначэнне напярэдадні сезона-2011 старшынёй "Нёмана" маладога амбіцыйнага Дзяніса Курчэўскага не з'яўляецца памылковым рашэннем. Яны просяць пакінуць Курчэўскага на займаемай пасадзе.

Аляксандр НІКАНОРАЎ.

ЗВЕЗДЫ В ГОСТЯХ У «НАРОДНОЙ ВОЛИ»

Андрей МЕЗИН:

«Строить ледовые дворцы это одно, а развивать детско-юношеский хоккей совсем другое»

Корреспондент "Народной Воли" беседует с вратарем хоккейной сборной Беларуси и минского "Динамо" **Андреем МЕЗИНЫМ.**

...Мы беседуем с Андреем почти сразу после его возвращения в Минск. Понятно, что после чемпионата мира в Словакии, где белорусская команда едва удержалась в элитном дивизионе, настроение для общения не то, но надо знать Мезина, который всегда общителен и за глаза никогда не говорит.

– Считаю, что многим нашим игрокам просто не хватило опыта, - анализирует Андрей прошедший чемпионат. — Не было Руслана Салея, который всегда умел повести ребят за собой, Алексея Калюжного... Ощущалось какое-то психологическое напряжение.

- Думаете, сыграла роль именно психология, а не "физи-

Именно, Физически команда была готова хорошо.

 Главный тренер доверил вам место основного голкипера, хотя за это на форумах нередко приходилось читать "комплименты" и в ваш адрес, и в адрес Эдуарда Занковца. Сами-то как это воспринимали?

- А как я должен воспринимать, когда тренер решает, кому стоять в "рамке"? Многие вообще говорят, что мне пора заканчивать выступать, но это же спорт, правильно? Мне доверили, и я пытался сделать все что мог. Да, где-то не сложилось, но считаю, что у нас по сути была только одна провальная игра — с Латвией, хотя из шести матчей выиграли только два. С французами боролись до конца, выиграть у канадцев шансов практически не было. Латвия для нас постоянно неудобный соперник, впрочем, как и мы для нее. В игре со сборной Швейцарии был короткий провальный отрезок, который, по сути, и решил исход. Только поймите меня правильно — я не

 Мне показалось, что защитники вас не особо выруча-

Вы знаете, я считаю, что для нашей обороны это был, наверное, один из худших чемпионатов за всю историю. Много ошибок, установки не выполнялись, с этого все и началось. Игра "посыпа-

 А могли ведь и в группу "В" вылететь?

А что, сборная никогда не вылетала в эту самую группу? В хоккее все возможно. Можно было и покинуть элиту мирового хоккея, а можно было и в восьмерку попасть. Но в решающем матче со словенцами мы достаточно легко победили их, хотя эта команда доставила немало хлопот многим

 Наставник "Юности" и экс-главный тренер сборной Михаил Захаров заявил, что чуть ли не каждого хоккеиста обзвонил перед игрой с командой Словении, чтобы настроить на игру... И, мол, был услышан.

Мне Захаров не звонил, но знаю, что с некоторыми разговаривал. Другое дело, насколько это повлияло на итоговый результат.. Никто же этого не знает. С таким же успехом можно сказать, что и Занковец звонил игрокам, когда мы играли на Олимпиаде в Ванкувере под руководством Михаила Захарова.

- А вообще, в таких неудачных чемпионатах кого следует в первую очередь винить - игроков или тренера?

Если говорить о прошедшем чемпионате, то, повторюсь, это не самое худшее выступление команды за историю ее существования. Она осталась в элите, хотя состав был у нас не самый сильный. Сейчас в сборной идет омоложение, поэтому трудно судить, кто больше прав, кто виноват. Я считаю, что тренеры делали все возможное. Мы просто привыкли, что в последнее время сборная уже привычно стала входить в восьмерку сильнейших, но не учитываем тот фактор, что смена поколений безболезненно никогда

А почему падают результаты, в то время как у нас постоянно строятся ледовые дворцы, а в хоккей вбрасываются сумасшедшие деньги?

– Давайте посмотрим правде в глаза. Построить ледовый дворец — это одно, а развивать детско-юношеский хоккей — совсем другое. Скажите мне: какие громкие имена у нас появились в хоккее в последнее время? Их просто нет. Миша Грабовский? Так сколько лет назад это было? И если сравнивать чемпионат Беларуси и, например, чемпионат Германии или Швейцарии, то сравнение будет явно не в нашу пользу. Так что

для развития белорусского хоккея наши хоккеисты должны играть либо в командах Континентальной хоккейной лиги, либо в других зарубежных чемпионатах. А в Беларуси мы варимся в собственном соку. У нас не появляется игроков суперкласса.

- Тогда вам не кажется фантастикой, что в Государственной программе развития хоккея с шайбой на 2011-2014 годы, утвержденной постановлением Совета министров Беларуси, перед хоккейной сборной Беларуси поставлена задача попасть в четверку сильнейших на чемпионате мира-2014, который пройдет в Минске?

- За два-три года многое можно сделать. Смотря какой подход к делу будет. Например, за это время можно обкатать игроков в

 А вы слышали, что Европарламент по политическим мотивам обратился в Международную федерацию хоккея, чтобы та отменила проведение в Минске чемпионата мира-

- Не думаю, что политика должна вмешиваться в спорт. Хоккей в Беларуси все-таки развивается, нас за это начали уважать в мире. Давайте проводить чемпионаты мира только в Швеции или России, разве это правильно? Но политика иногда и на самом деле влияет на спорт. Хотя, как мне кажется, чемпионат мира у нас прошел бы (и надеюсь, что пройдет) на самом высоком уровне.

Давайте оставим в стороне дела хоккейные... Как сейчас собираетесь проводить

Пока нахожусь дома с семьей, которая наконец-то дождалась отца. Да и я уже после этих бесконечных сборов, переездов, матчей соскучился по семейной обстановке. У меня ведь дочери Полинке всего полтора года. Так скучала по мне, что я даже не ожидал этого.

 Чемпионат мира не смотрела?

Не смотрела, но уже понимает, что папа — хоккеист. А супруга — преданный

болельщик? Это мой самый первый критик. Советы не дает, но за провальный матч от нее достается больше, чем от тренера. Вот сейчас ожидаю очередную порцию за

чемпионат в Словакии Отдыхать никуда не поедете?

Думаю, недели через дветри слетаем в Турцию.

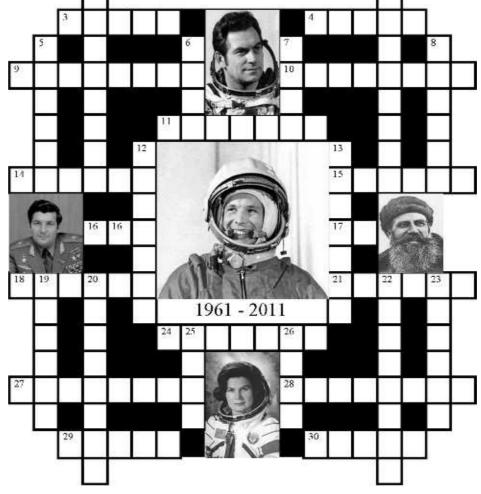
Алесь СИВЫЙ.

КРЫЖАВАНКА

Космас беларуса

Па гарызанталі: 3.Горад на Міншчыне, малая радзіма таленавітага канструктара касмічных караблёў Сямёна Косберга і астранома Вітольда Цэраскага. 4. ... Глушневіч — імя беларускага астранома XIX стагоддзя, ураджэнца г.Мінска, які шмат гадоў вёў астранамічныя даследаванні ў Віленскай астранамічнай абсерваторыі. 9. Назва апошняй перад Вялікаднем падзеі, з якой звязана асвячэнне галінак вярбы. 10. Касмадром у Казахстане. 11. Горад на Брэстчыне, бліз якога нарадзіўся астраном, пісьменнік, беларускі асветнік, кампазітар Каятан Крашэўскі. 14.Шматступенчатая ... — лятальны апарат, які больш за 350 гадоў таму вынайшаў інжынер, беларускі асветнік Казімір Семяновіч. 15. ... Лускіна — імя астранома, матэматыка, журналіста XVIII стагоддзя, які паходзіў з беларускай шляхты Віцебшчыны. 16.У старажытным Егіпце — бог Сонца. 17. Літара старажытнарускага алфавіта. 18. Пётр ... — лётчык-касманаўт, беларус, ураджэнец в.Тамашоўка, што на Брэстчыне. 21. беларуса" — кніга выдатнай беларускай пісьменніцы, літаратуразнаўца Лідзіі Савік пра нашага суайчынніка, буйнога сусветнавядомага вучонага ў галіне касманаўтыкі, беларуса Барыса Кіта, якому 6 красавіка споўніўся 101 год. Віншуем яго! 24.Веснавы месяц, у першай дэкадзе якога нарадзіліся Юрый Гагарын, першая ў свеце жанчына-касманаўт, беларуска Валянціна Церашкова і лётчык-касманаўт, беларус, ураджэнец Крупскага раёна Уладзімір Кавалёнак. 27."... ў свеце" — энцыклапедычны даведнік, у якім імя Барыса Кіта адкрыў для беларусаў літаратуразнаўца, пісьменнік, прафесар Адам Мальдзіс. 28. Ганаровае вучонае званне выдатнага астранома, матэматыка, геафізіка, ураджэнца г. Магілёва Ота Шміта, імя якога прысвоена малой планеце, кратэрам на Марсе і Месяцы і шэрагу геаграфічных аб'ектаў на Зямлі. Сёлета 120 гадоў з дня нараджэння нашага суайчынніка. 29. Буйнейшы спадарожнік планеты Са-

дэцкі. 23.Афелій. 25.Акын. 26.Ікар. Па вертыкалі: 1.Глыбокзе. 2.Матавіла. 5.Се-лена. 6.Кадр. 7.3бан. 8.Дубяга. 12.Заранка. 13.Усмешка. 19.Любмел. 20.Метзарыт. 22.Сня-10. Байканур. 11. Пружаны. 14. Ракета. 15. Стафан 16. Ра. 17. Ер. 18. Клімук. 21. Космас. 24. Сакавік 27. Бепарусы. 28. Акадэмік. 29. Тытан. 30. Белка. Па гарызанталі: З.Слуцк. 4.Міхал. 9.Вербніца

турн. 30. ... і Стрэлка — мянушкі сабак, "даследчыкаў" космаса, якія вярнуліся на Зямлю жывымі. Па вертыкалі: 1.Горад на Віцебшчыне, малая радзіма выдатнага, таленавітага авіяканструктара Паўла Сухога. 2. Адна з народных назваў сузор'я Арыёна. 5.У старажытнагрэчаскай міфалогіі — багіня Месяца. 6.Здымак на фота-, кінаплёнцы. 7.Высокая гліняная пасудзіна. 8.Дзмітрый ... — прозвішча беларускага астра-

на твары першага касманаўта на Зямлі Юрыя

космас 12 красавіка 1961 года. 19.У беларускай міфалогіі — бог шлюбу. 20.Касмічнае цела, што падае на Зямлю з міжпланетнай сістэмы. 22.Ян ... — прозвішча астранома, матэматыка, беларускага асветніка, рэктара Віленскага ўніверсітэта, які адкрыў малую планету Палас. Сёлета — 245 гадоў з дня яго нараджэння. 23. Найбольш аддаленая ад Сонца кропка арбіты планеты. 25.Сянома, асветніка, прафесара, ураджэнца рэднеазіяцкі народны паэт. 26. Герой старажыт-Мсціслаўшчыны, які быў дырэктарам Казанскай нагрэчаскага міфа, які імкнуўся даляцець да астранамічнай абсерваторыі. 12. Адна з народных назваў планеты Венера. 13. Чароўны выраз

г.Дзяржынск.

Гагарына, які здзейсніў свой гістарычны палёт у

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ.

ЗАКУЛІССЕ

Такі футбол нам не патрэбны!

Сын галоўнага трэнера расійскага футбольнага клуба "Терек" Руда Гуліта арыштаваны па падазрэнні ў гандлі наркотыкамі, паведамляе агенцтва ИТАР-ТАСС са спасылкай на галандскія СМІ.

20-гадовага маладога чалавека затрымалі на поўначы Італіі, калі той перадаваў другому маладому чалавеку пакет з марыху-

Пры вобыску ў Гуліта-малодшага знайшлі 280 грамаў марыхуаны, а таксама прыстасаванне для фасоўкі. Як удакладняюць галандскія выданні, сын у мінулым славутага футбаліста доўгі час знаходзіўся пад назіраннем італьянскай паліцыі

Гульні Кадырава

На мінулым тыдні ў Грозным прайшоў футбольны таварыскі матч паміж зборнай свету і камандай "Кавказ", якую ўзначальвае кіраўнік Чачэнскай Рэспублікі Рамзан Кадыраў. Гаспадары атрымалі перамогу з лікам 5:2.

Матч быў праведзены з нагоды адкрыцця ў чачэнскай сталіцы 30-тысячнага стадыёна імя Ахмата Кадырава. Футбалісты згулялі два таймы па 30 хвілін кожны.

У склад зборнай свету, капітанам якой быў легендарны генцінец Дыега Марадона, увайшлі такія зоркі футбола,

як Луіш Фіґу, Ра-берта Айяла, Іван Самарана, Ален Багасян, Стыў Макманаман, Франка Барэзі і іншыя. Акрамя таго, у Грозны прыехалі, але не выйшлі на поле, напрыклад, Робі Фаулер, Фаб'ен Бартэз...

Каманда "Кавказ" была прадстаўлена футбалістамі з рэгіёна а таксама чыноўнікамі. На варотах стаяў Рынат Дасаеў. 8 сакавіка каманда Рамзана Кадырава гуляла са зборнай

Бразіліі ўзору 2002 года. Тады гаспадары прайгралі — 4:6

Што пасееш, тое і пажнеш

Пяцёра грузінскіх футбалістаў, якія гулялі ў вышэйшай лізе краіны, дыскваліфікаваны пажыццёва.

Адпаведнае рашэнне, як паведамляе "Грузія Online", прыняў выканкам Федэрацыі футбола Грузіі. Ігракі пакараны за арганізацыю дамоўленых матчаў.

Як паведамлялася раней, у махінацыях былі заўважаны ігракі трох клубаў — "Самтрэдзія", "Байя" і "Віт Джорджыя". Па інфармацыі МУС Грузіі, футбалісты знаходзіліся ў змове з арганізатарамі нелегальнага таталізатара. Яны зараней дамаўляліся аб ліку, пры гэтым узнагароды футбалістам складалі па 12—15 тысяч долараў за гульню. Пры планаванні такіх матчаў дамаўляліся нават пра колькасць вуглавых і замен, якія планавалася зрабіць падчас гульні.

Па справе было затрымана пяцёра футбалістаў: Спартак Гогія і Кахабер Кіртадзэ з "Самтрэдзіі", Роін Аніяні і Леван Віртагава з "Байі" і Гіга Бечвая з "Віт Джорджыі". Вышэйназваныя Гогія і Аніяні былі капітанамі сваіх каманд.

Праз нейкі час, праўда, затрыманых вызвалілі. Але прадоўжыць гуляць яны ўжо не змаглі — усіх іх выгналі з клубаў.

Пытанне аб дадатковым пакаранні футбалістаў было вырашана на пасяджэнні выканкама Федэрацыі футбола Грузіі. Меркаванні прысутных раздзяліліся: некаторыя лічылі, што футбалістаў можна дыскваліфікаваць толькі на пяць гадоў. Аднак большасць выказалася за пажыццёвую дыскваліфікацыю

Hoep - y цане

Варатар зборнай Германіі і футбольнага клуба "Шальке" Мануэль Ноер пераходзіць у мюнхенскую

"Шальке' згадзіўся прадаць галкіпера за 18 мільёнаў еўра, аднак агульная сума можа вырасці да 25 мільёнаў, паведамляе Associated Press са спасылкай на нямецкі часопіс Kicker.

Да 18 мільёнаў, якія "Бавазаплаціць "Шальке", дада-

Прыёмная:

Тэл./факс

рэкламнага

E-mail:

тэл./факс

дуцца тры мільёны еўра ў выпадку перамогі мюнхенцаў у чэмпіянаце Германіі, і яшчэ чатыры мільёны — калі "Баварыя выйграе Лігу чэмпіёнаў.

Афіцыйна Ноер будзе прадстаўлены ў якасці іграка "Баварыі" напрыканцы мая. Галкіпер падпіша з клубам кантракт на чатыры гады, па якім ён будзе атрымліваць больш шасці мільёнаў еўра ў год. Тэрмін пагаднення Ноера з "Шальке" сканчваўся летам 2012

Ноер з'яўляецца выхаванцам "Шальке". У асноўным складзе клуба ён дэбютаваў у 2005 годзе. У 2010 годзе Ноер быў асноўным галкіперам зборнай Германіі на чэмпіянаце свету ў ПАР і выйграў у складзе сваёй каманды бронзавы медаль. У сезоне-2010/11 "Шальке" дайшоў да паўфіналу Лігі чэмпіёнаў, дзе саступіў англійскаму "Манчэстэру"

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Падпісныя індэксы: 63222,632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродка масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/ 0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 16.05.2011 у 18.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26650 экз. Заказ 2319.